

Regnskapsboka

**- Dokumentasjon og kvalitetssikring av
SNFs og NHHs database med regnskaps- og
foretaksinformasjon for norske bedrifter**

**Endre Berner
Aksel Mjøs
Marius Olving**

SNF

Et selskap i NHH-miljøet

**SAMFUNNS- OG
NÆRINGSLIVSFORSKNING AS**

*Institute for Research in Economics
and Business Administration*

SNF
Samfunns- og
næringslivsforskning AS

- er et selskap i NHH-miljøet med oppgave å initiere, organisere og utføre eksterntfinansiert forskning. Norges Handelshøyskole og Stiftelsen SNF er aksjonærer. Virksomheten drives med basis i egen stab og fagmiljøene ved NHH.

SNF er ett av Norges ledende forskningsmiljø innen anvendt økonomisk-administrativ forskning, og har gode samarbeidsrelasjoner til andre forskningsmiljøer i Norge og utlandet. SNF utfører forskning og forskningsbaserte utredninger for sentrale beslutningstakere i privat og offentlig sektor. Forskingen organiseres i programmer og prosjekter av langsiktig og mer kort-siktig karakter. Alle publikasjoner er offentlig tilgjengelig.

SNF
Institute for Research
in Economics and Business
Administration

- is a company within the NHH group. Its objective is to initiate, organize and conduct externally financed research. The company shareholders are the Norwegian School of Economics (NHH) and the SNF Foundation. Research is carried out by SNF's own staff as well as faculty members at NHH.

SNF is one of Norway's leading research environment within applied economic administrative research. It has excellent working relations with other research environments in Norway as well as abroad. SNF conducts research and prepares research-based reports for major decision-makers both in the private and the public sector. Research is organized in programmes and projects on a long-term as well as a short-term basis. All our publications are publicly available.

Arbeidsnotat nr. 18/13

Regnskapsboka

**- Dokumentasjon og kvalitetssikring av SNFs
og NHHs database med regnskaps- og
foretaksinformasjon for norske selskaper**

av

Endre Berner, Aksel Mjøs og Marius Olving

Prosjektet er finansiert av:

SNF-Prosjekt 1323: Krise, Omstilling og Vekst – finansdelen og
Samfunns- og næringslivsforskning AS

SAMFUNNS- OG NÆRINGSLIVSFORSKNING AS

BERGEN, August 2013

ISSN 1503-2140

© Dette eksemplar er fremstilt etter avtale
med KOPINOR, Stenergate 1, 0050 Oslo.
Ytterligere eksemplarfremstilling uten avtale
og i strid med åndsverkloven er straffbart
og kan medføre erstatningsansvar.

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	1
1.1. Utvikling av regelverket i perioden	2
1.2. Bearbeiding av regnskapsvariablene.....	3
1.3. Usikkerhet og svakheter ved foretaksvariablene.....	4
2. Regnskapsvariablene.....	4
2.2. Resultatregnskapet.....	5
2.2. Balansen	10
2.3.1. Anleggsmidler	10
2.3.2. Omløpsmidler	13
2.3.3. Egenkapital	15
2.3.4. Langsiktig gjeld	17
2.3.5. Kortsiktig gjeld.....	19
2.4. Regnskapsposter utenom resultatregnskapet og balansen	21
2.5. Genererte variabler	21
3. Foretaksvariabler.....	23
3.2. Forklaring av foretaksdata.....	24
3.2. Forklaring av bransjedata	30
4. Kvalitetssjekk av databasen.....	33
5. Kildehenvisninger	35
6. Dataoversikt og –beskrivelse.....	36
7. Vedlegg.....	45
A. Regnskapsvariabeloversikt - hyppighet.....	47
B. Foretaksvariabeloversikt – hyppighet	54
C. Bransjevariabeloversikt – hyppighet	55
D. Ordliste norsk – engelsk for variablene.....	57

1. Innledning

Dette arbeidsnotatet bygger på Arbeidsnotat nr. 9/12, "Dokumentasjon og kvalitetssikring av SNFs og NHHs database med regnskaps- og foretaksinformasjon for norske selskaper" primært med data for året 2011. Utvidelsene er, i tillegg til ren korrektur, omfattende kvalitetssjekk av data, utvidelser med nye foretaksvariabler, samt innføring av en variabel som viser om regnskapene følger IFRS-standard. Det første dokumentasjonsnotatet i denne serien var Arbeidsnotat nr. 38/09 som omfattet data for årene til og med 2007.

Formålet med dette arbeidsnotatet og de tilhørende datafilene med regnskaps- og selskapsdata er å dokumentere og kvalitetssikre den databasen som brukes av Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF) og Norges Handelshøyskole (NHH) i forskning basert på bedrifters regnskaper. Databasen inneholder selskaps- og konsernregnskaper for alle norske virksomheter og konserner for årene 1992-2011, om enn med noen manglende selskaper i de første årene. Tabell 1 viser antallet selskaper og konserner¹ de enkelte år. Dataene benyttes i dag av en rekke forskere og studenter ved SNF og NHH, og det er derfor viktig å sikre både kvalitet og tilgjengelighet for brukerne. Antall selskapsobservasjoner er, per år:

År	Selskap	Konsern
1992	88 025	5 891
1993	96 603	7 261
1994	100 771	7 691
1995	105 944	8 204
1996	111 529	8 772
1997	119 318	9 671
1998	127 300	10 251
1999	132 116	3 200
2000	140 248	3 078
2001	150 048	3 135
2002	140 969	3 024
2003	153 789	2 995
2004	156 769	2 918
2005	170 928	2 979
2006	201 404	3 118
2007	221 815	3 491
2008	234 213	3 732
2009	237 947	3 890
2010	240 758	3 846
2011	249 190	3 863
Total	3 179 684	101 010

Dataene har blitt levert årlig til SNF fra Brønnøysundregistrene via Bisnode D&B Norway AS² og i samarbeid med Menon Business Economics AS. De mottatte filene har vært lite konsistente og hatt

¹ Regnskapsloven av 1998 endret kravene til hvilke selskaper som måtte levere konsernregnskaper og dette forklarer den store reduksjonen i antall konserner fra 1998 til 1999.

² Tidligere: Dun & Bradstreet Norway AS.

til dels stor variasjon i variabelnavn, i tillegg til de endringene som nye regnskapsregler i perioden har medført. Dette gir et behov både for standardisering og ren kvalitetssikring. I tillegg har vi fått levert annen foretaksinformasjon som bransjekoder, selskapsform, adresser osv. Disse dataene krever også til dels omfattende bearbeiding og utførlige forklaringer for å være til nytte. Innkjøp av data er finansiert av SNF, men er tilgjengelig også for forskning og studentutredninger på NHH forutsatt at det ikke benyttes til kommersielle formål.

Datafilene ligger i Stata 11 – format og er strukturert som 20 årlige filer med selskapsregnskaper og 20 årlige filer med konsernregnskaper, i alt 40 ulike regnskapsfiler. I tillegg er annen foretaksinformasjon og bransjeinformasjon samlet i 20 årlige filer. Regnskapsfilene kalles hhv. "rskap0713_sel_0000", for selskaper for året 0000, og "rskap0713_kon_0000", for konserner for året 0000. Foretaksinformasjonsfilene kalles "Foretak_Bransje_0000". SNF/NHH-brukere får tilgang til filene ved å kontakte Kellis Akselsen (kellis.akselsen@snf.no) forutsatt signert erklæring om lojal databruk. Brukerne av dataene forventes å referere til denne dokumentasjonen som en del av kildehenvisningen for dataene i sine arbeider.

Variablene i regnskapsfilene har stort sett blitt organiserte etter regnskapslovens struktur innenfor resultatregnskap, eiendeler og egenkapital/gjeld. I tillegg er det generert noen nye variabler basert på regnskapstallene og disse er lagt til slutt i datasettet. Strukturen gjør det også lettere å tilføye nye regnskapsfiler i framtiden. Variablene i foretaks- og bransjefilene er søkt sortert etter tema.

Det er viktig å merke seg at alle beløp er i 1000 kr, mens forholdstall er på desimalform.

Regnskapsfilene for årene 1992-2010 har også blitt korrigererte og reviderte slik at brukere anbefales å erstatte tidligere filer med nye filer fra denne leveransen.

Denne utgaven er revidert og utvidet av av Aksel Mjøs, dr.oecon., førsteamanuensis ved Institutt for Finans ved NHH sammen med Endre Berner og Marius Olving som er masterstudenter ved NHH (våren 2013). Den opprinnelige dokumentasjonen ble utarbeidet av Aksel Mjøs sammen med Karoline Øksnes, som da var mastergradstudent ved NHH. Vi tar alt ansvar for mulige feil og er takknemlige for alle former for brukertilbakemeldinger mht. feil og forslag til forbedringer. Vennligst meld fra til Aksel Mjøs på aksel.mjøs@nhh.no.

1.1. Utvikling av regelverket i perioden

Regnskapsreglene har vært gjennom flere endringer gjennom perioden, noe som påvirker fremstillingen og målingen av regnskapspostene. Perioden databasen strekker seg over tar utgangspunkt i regnskapsloven (rskl.) av 1977 og aksjeloven (asl.) av 1976. I 1998 kom ny regnskapslov. Den Europeiske Union (EU) vedtok i 2002 å innføre en forordning³ som krever at børsnoterte foretak fra regnskapsåret 2005 skal utarbeide konsernregnskapet etter International Financial Reporting Standard (IFRS). Regnskapene i perioden omfattes dermed av tre regelsett. Vi vil kort kommentere grunnleggende forskjeller mellom standardene, men for ytterligere informasjon henvises det til Tofteland, Kvifte & Bernhoft (2011). I tillegg ble det gjennomført omfattende skattereformer i perioden, særlig i 1992, men også i 1998.

³ Europaparlaments- og rådsforskning (EF) nr. 1606/2002 av 19. juli 2002 om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder. Hentes fra: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2002R1606:20080410:EN:PDF>

Norske regnskapsregler bygger på en transaksjonsbasert historisk-kost modell. Reglene er primært resultatorientert idet hovedfokus er å fremstille periodens inntekter, kostnader og resultat på best måte. Resultatmålingen har førsteprioritet og balansen beregnes sekundært. Regnskapsloven av 1998 var i hovedsak en videreføring av etablerte regnskapsprinsipper, men medførte særlig økt detaljering av regnskapsposter og større anledning til å benytte virkelig verdi i fastsettelsen av balanseposter (Melle & Tømte, 1998).

IFRS har i motsetning til det norske regelverket en balanseorientert tilnærming med fokus på identifisering av eiendeler og gjeld, samt målingen av disse ved regnskapsperiodens slutt (Langli, 2010). Dersom en post tilfredsstiller definisjonen til eiendeler eller gjeld vil den balanseføres, mens øvrige poster resultatføres. Med bakgrunn i balanseorienteringen er det naturlig at det etter IFRS i større grad åpnes for bruk av virkelig verdi der dette kan måles pålitelig.

Balanseorienteringen i IFRS opp mot resultatorienteringen i norske regler representerer den mest prinsipielle forskjellen mellom standardene. Med de ulike teoretiske utgangspunktene kan det oppstå forskjellige regnskapsmessige løsninger. Bernhoft (2008) og Fardal (2007) identifiserer investeringseiendommer og øvrige driftsmidler, immaterielle eiendeler, virksomhetssammenlutninger, finansielle instrumenter og utbytte som områder hvor det er mest betydelige forskjeller mellom standardene. Generelt er forskjellene ikke nødvendigvis så store som man først kan få inntrykk av. For en grundigere gjennomgang av reglene henvises det til nevnte publikasjoner. Med økt innslag av virkelig verdi gjennom markedsverdier er det grunn til å forvente at IFRS-resultater vil være mer volatile i forhold til regnskap etter norske regler (Berner & Lund, 2003).

Alle norske foretak har anledning til å føre etter IFRS-standarder. Plikten omfatter kun børsnoterte foretak som avlegger konsernregnskap, men fra 2011 gjelder dette også selskaper som ikke er konsern. Øvrige norske selskaper har anledning til å velge fritt mellom norske og internasjonale regler. Det er i databasen vist hvilken regnskapsstandard som er benyttet. Berner og Olving (2013) beskriver karakteristika ved IFRS-foretak og analyserer om nøkkeltall blir påvirket av innføringen av IFRS.

1.2. Bearbeiding av regnskapsvariablene

Med utgangspunkt i endringene i regelverket, er arbeidet med regnskapsvariablene gjort i to deler. Variablene i regnskapsfilene for årene 1992 til og med 1998 blir behandlet for seg, mens variablene i regnskapsfilene for årene 1999 til og med 2011 blir behandlet for seg.

Regnskapsvariablene er systematiserte og gitt labels etter regnskapsloven av 1998, men ved noen unntak er labelen gitt etter den gamle regnskapsloven av 1977. Denne strukturen gjør dokumentet mer egnet for fremtidig bruk. Den største forskjellen mellom data for årene 1992-1998 og 1999-2011 er en økt detaljering av regnskapspostene. IFRS gjør seg gjeldende fra og med 2005, men benytter de samme regnskapsvariablene. Variabeloversikten i Vedlegg 1 viser sammenhengen mellom variablene over perioden og hvilke nye variabler som kommer til og går ut. I praksis er ofte regnskapsoppstillingene forenklet, og poster er slått sammen. Detaljeringen i databasen er derfor også hentet fra notene i de underliggende selskapsregnskapene.

I arbeidet med sortering og standardisering ble de ulike summeringspostene og deres delposter, identifisert. Deretter ble regnskapsfilene gjennomgått år for år for å finne ut hvilke variabler som mangler observasjoner i enkelt år (mindre enn 10 observasjoner), og når selve variablene mangler.

Standardiseringen av regnskapsvariablene er gjort for å skape en oversiktlig struktur i filene, både mellom selskaper og over tid. Det er likevel ikke gjort noe forsøk på å fange opp virkningene av lovendringer, endringer i god regnskapsskikk eller andre reformer der regnskapsposter beholder betegnelsen, men definisjonen og innhold er vesentlig endret. I tillegg til at de samlede regnskapsnormer er i kontinuerlig utvikling, innføres på ulike tidspunkt for små selskaper, store selskaper og børsnoterte selskaper, varierer også selskapenes praktisering av de aktuelle reglene. Samlet sett gjør dette at fullstendig konsistens mellom selskaper og over år ikke er realistisk.

Det er et omfattende regnskapsfaglig arbeid å gjennomgå alle endringer i regnskapsnormene og vi har derfor definert det utenfor mandatet for denne databasedokumentasjonen. Vi har kun nevnt de mest sentrale forskjellene som vil ha betydning for utarbeidelsen av databasen. Konsekvensen er at brukerne må vurdere hvor kritisk det er med høy grad av konsistens i de variablene man benytter, og analysere dette dypere i hvert enkelt tilfelle.

Når det gjelder mangler i regnskapsvariablene er det gjennomgått i kapittel 4, kvalitetssjekk.

1.3. Usikkerhet og svakheter ved foretaksvariablene

Foretaksvariablene er de variablene vi har i databasen utover regnskapstallene. Dette omfatter eksempelvis organisasjonsnummer, navn, adresse, stiftelsesår, antall ansatte, bransjekode(-r) og selskapsform, som spesifisert i kapittel 3.

Bisnode D&B Norway AS har vanligvis levert underlagsfilene med regnskapstall for flere år bakover, mens foretaksinformasjonen kun er gyldig på leveransetidspunktet, evt. for det sist rapporterte regnskapsåret. Dette gjør det derfor vanskelig å samle historisk foretaksinformasjon som samsvarer fullt ut med regnskapsårene. Erfaringen viser også at det er til dels mangelfull registrering av slik informasjon i databasen. Den vesentligste ulempen er at selv om vi har konsernregnskap for enkeltår så er det kun for de siste årene at man med en viss sikkerhet kan definere hvilke selskaper som inngår i et aktuelt konsern. I disse tilfellene benytter man seg av variabelen **mors_orgnr**, men denne er oftest kun datterselskapets umiddelbare eier og man trenger derfor å repetere operasjonen for å finne faktisk konsernspiss.

Bransjevariablene er i hovedsak hentet fra grunnlagsfilene for regnskapsdataene, dvs. de bransjekodene som har vært registrert i Brønnøysundregistrene. Det har vært flere revisjoner av bransjekoder i denne perioden og det er fare for at dette kan bidra til feil i disse registreringene. Vi har likevel den fordel at hver observasjon er den korrekte for det året den er rapportert slik at det trolig vil være mulig å forbedre konsistensen dersom man benytter informasjon om endringer i bransje(nærings-) koder. Vi har ikke revidert disse for å oppnå historisk konsistens, og heller ikke kopiert registreringen for ett år over på andre år.

2. Regnskapsvariablene

Beskrivelsen av regnskapsvariablene er delt i tre deler, resultatregnskapet, balansen (eiendeler og egenkapital/gjeld) og genererte variabler. I den første linjen for hver variabel er det tatt med variabelnavnet og deretter labelen (beskrivelsen) som er brukt i datasettet. I andre linje er det spesifisert i hvilke år variabelen finnes (eller mangler) og evt. om den finnes men mangler verdier. Både resultatregnskapet og balansen består av både delvariabler og summeringsvariabler.

Delvariablene kommer alltid først og deretter summeringsvariablene. Oversikten i Vedlegg 1 viser dette spesifikt.

Alle postene har positivt fortegn i databasen, dvs. heller ikke kostnadsposter står med negativt fortegn. Unntaket er selvsagt i tilfeller der tilbakeføringer eller andre hendelser gjør at posten får negativt fortegn i regnskapet. Fortegnskonvensjonen gjør at ved utregning av for eksempel et resultatbegrep må man i utregningen subtrahere kostnadselementene fra inntektsposten.

Bortsett fra at variabelen **nedskranl** mangler i konserngrunnfilene er den dokumentasjonen om regnskapsvariablene som følger, gyldig for både selskapsregnskapsfilene og konsernregnskapsfilene. Dette betyr at også de typiske konsernpostene **minintres** og **minintbal** faktisk finnes i selskapsfilene om enn med svært få observasjoner.

Vi har forsøkt å forklare hovedforskjellene der variablene endrer seg som følge av regnskapsreformen, i tillegg til hovedforskjeller i norske regler mot IFRS. "Årsregnskapet" av Tellefsen (1992), Tellefsen og Langli (2005) og Langli (2010) gir svært dekkende beskrivelser av postene i regnskapet. Vi har valgt å bygge våre variabelbeskrivelser på deres formuleringer med justeringer i forhold til variabelenes innhold og databasens oppbygging. Kvaal (2013) gir dessuten en god gjennomgang av de skattemessige postene i regnskapet. Vi har av hensyn til lesevennlighet ikke presisert refereransene til disse publikasjonene under hver variabel.

2.2. Resultatregnskapet

salgsinn "Salgsinntekter"

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Salgsinntektene viser verdien av varer og tjenester som er solgt i perioden som følge av selskapets ordinære hovedvirksomhet. Salgsinntekter er eksklusive skatter og avgifter (f.eks. moms, øl- og mineralvannavgift), men inkludert evt. tilskudd eller subsidier.

adrinn "Andre driftsinntekter"

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Inneholder andre inntekter enn salgsinntekter, det er inntekter som ikke stammer fra selskapets ordinære hovedvirksomhet. Det kan være inntekter fra tilknyttede selskap (TS), leieinntekter, lisensinntekter, royalty og normal gevinst ved salg av anleggsmidler.

totinn "Totale inntekter"

Alle år. Inneholder alle inntekter til selskapet i perioden.

Sum = **salgsinn + adrinn**

varefor "Vareforbruk"

Alle år. Inneholder kostnader knyttet til produksjon og forbruk av innkjøpte råvarer, halvfabrikata og handelsvarer. Inneholder også frakt og offentlige avgifter, men unntatt merverdiavgift. Dersom det blir innleid arbeidskraft som et ledd av produksjon, skal også betalingen for dette inkluderes i vareforbruk.

behend "Beholdningsendring"

Alle år. Endring av beholdning av varer i ulike stadier som under tilvirkning, ferdig tilvirkede varer og egentilvirkede anleggsmidler (korreksjonspost for å oppnå riktig kostnadsperiodisering i det enkelte år).

lonnsos "Lønnskostnader"

Alle år. Lønnskostnader inneholder alle former for godtgjørelse til selskapets ansatte og ledere, både

nåværende og tidligere. Dette omfatter lønn, honorarer, feriepenger, bonuser, personalgaver, fri bil, subsidiert kantine, gratis aviser, fordel ved opsjoner og aksjekjøpsordninger, subsidierte ferieboliger, subsidierte lån mv., samt godtgjørelse til selskapets styremedlemmer, arbeidsgiver-avgift og pensjonskostnader.

avskr **"Avskrivninger"**

Alle år. Ordinære avskrivninger er en kostnad ved å ha anleggsmidler og følger en fastsatt plan over eiendelenes forventede levetid. Posten omfatter avskrivninger både på varige og immaterielle anleggsmidler, med unntak av tomter. De årlige avskrivningene føres som driftskostnad. Etter IFRS forventes posten å være lavere enn for norske regler pga. bortfall av pliktig avskrivning av goodwill og investeringseiendommer, men kan og være høyere dersom eiendelene har høyere balanseverdi.

nedskr **"Nedskrivninger"**

Innføres i 1999. Gjelder nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler, og er en kostnad knyttet til å ha anleggsmidler. Nedskrivninger skal foretas når det oppstår enkeltstående verdifall som ikke er forbigående. En nedskrivning reduserer verdien på en eiendel og øker periodens kostnad. Nedskrivninger ble tidligere ofte ført som ekstraordinær kostnad, men ble flyttet inn som del av driftskostnadspostene med regnskapsloven av 1998. Posten **nedskranl** finnes derfor under ekstraordinære poster før 1999. Posten er i mer utbredt bruk etter IFRS pga. mer bruk av virkelig verdi på eiendeler.

tapkrav **"Tap på krav"**

Alle år. Tap på krav er en spesifisering av andre driftskostnader. Tap på krav inneholder periodens tap på fordringer som for eksempel kundefordringer. Selskap som selger på kreditt opplever kontinuerlig at fordringer ikke blir betalt, disse tapene må estimeres etter beste estimat. Posten inneholder både konkrete avgjorte tap i perioden og periodens økning i forventede tap.

adrkost **"Andre driftskostnader"**

Alle år. Inneholder alle driftsrelaterte kostnader som ikke naturlig kan henføres til de andre postene. Dette er markedsføringsutgifter, strøm, husleie, utviklingsutgifter, garantiforpliktelser, revisorhonorarer osv. Tap på fordringer og tap ved salg eller avgang av anleggsmidler skal også inngå her. I en del tilfeller er tap på fordringer spesifisert under **tapkrav**. Ved endringen av regnskapsreglene fom. 1999 kom det strengere krav til ekstraordinære utgifter, derfor vil flere av de utgiftene som tidligere ble beregnet som ekstraordinære etter 1999 komme inn under posten andre driftskostnader. Variabelen mangler innhold flere år for de fleste selskap, variabelen er derfor generert som en restpost for tidsperioden 1992 tom 2006.

adrkost = totinn- driftsrs - varefor – behend – lonnsos – avskr – (nedskr) – tapkrav

driftsrs "Driftsresultat"

Alle år. Driftsresultat er en summeringspost der alle driftskostnadene blir trukket fra de totale inntektene. Det viser hvor mye selskapet har tjent på sine ordinære aktiviteter ved å måle inntjeningen før det tas hensyn til ikke driftsrelaterte forhold (selskapets investeringer i andre selskaper, finansielle inntekter og kostnader), og er derfor upåvirket av finansielle plasseringer og foretakets finansiering.

1992 - 1998: Sum = **totinn – varefor – behend – lonnsos – avskr– tapkrav – adrkost**

1999 - 2011: Sum = **totinn – varefor – behend – lonnsos – avskr – nedskr – tapkrav - adrkost**

invdtrres "Innt på invest i d selskap"

Innføres i 1999. Morselskapets resultat(-bidrag) fra investeringer i datterselskap.

invtsres "Innt på invest i TS"

Innføres i 1999. Mottatt konsernbidrag, utbytte og resultat fra investeringer i tilknyttede selskap (TS) innen konsern. Tilknyttet selskap er selskap hvor investor har betydelig innflytelse, vanligvis med **eierandel** mellom 20 % og 50 %, men som ikke er datterselskap.

invares "Innt på andre investeringer"

Innføres i 1999. Resultat fra investering i TS utenom konsern.

vendroml "Verdiendring omløpsmidler"

Innføres i 1999. Verdiendring av markedsbaserte finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi. Etter IFRS vil flere finansielle instrumenter bli regnskapsført til virkelig verdi og dette kan påvirke posten.

rentintkons "Renteinnt fra f i samme kons"

Innføres i 1999. Renteinntekt fra foretak i samme konsern.

renteinn "Renteinntekt"

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Inneholder andre renteinntekter. I grunnlagsfilene for 1999 tom. 2006, er det to variabler som inneholder renteinntekter **renteinn** og **arenteinnt**, det virker som det ikke er noe system i hvilke selskap som har **renteinn** eller **arenteinnt**, de er derfor slått sammen i 1999 tom 2006 til **renteinn**.

afininn "Andre finansinntekter"

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Andre finansinntekter er en samlepost for utbytter, porteføljegevinster, agio gevinster (dersom ikke særskilt spesifisert i **agioinn**), gevinster ved salg av aksjer og andre finansinntekter.

agioinn "Agio gevinst"

Ingen info 1992 tom 1994 og 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007. Agio gevinst oppstår når et selskap handler eller har posisjoner i utenlandsk valuta og oppnår gevinst som følge av valutaendringer. De år **agioinn** ikke inneholder observasjoner vil agio gevinst være en del av **afininn**.

fininnt "Finansinntekt"

Alle år. Finansinntekt er en sum variabel for alle finansinntekter. Inneholder **vendroml** i tilfeller dette er et positivt tall, dvs. en inntekt fra økte verdier av finansielle instrumenter.

1992 - 1998: Sum = **renteinn + afininn + agioinn**

1999 - 2011: Sum = **invdtrres + invtsres + invares + renteintkons + renteinn + afininn [+ agioinn] +**

nedskfom **"Nedskrivning av FOM"**
Innføres i 1999. Nedskrivning av finansielle omløpsmidler (FOM).

nedskfam **"Nedskrivning av FAM"**
Innføres i 1999. Nedskrivning av finansielle anleggsmidler (FAM).

rentekostkon **"Rentekost til f i samme kons"**
Innføres i 1999. Rentekostnad til foretak i samme konsern.

rentekost **"Rentekostnad"**
Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Inneholder andre rentekostnader. I grunnlagsfilene for 1999 tom. 2006 er det to variabler som inneholder rentekostnader, **rentekost** og **arentekost**. Det virker som det ikke er noe system i hvilke selskap som har **rentekost** eller **arentekost**, de er derfor slått sammen for årene 1999 tom 2006 til **rentekost**.

afinkost **"Andre finanskostnader"**
Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Andre finanskostnader inneholder netto disagio (dersom ingen verdi i **agiotap**) og annen finanskostnad.

agiotap **"Agio tap"**
Ingen info 1992 tom 1994 og 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007. Agio tap oppstår når et selskap handler i utenlandsk valuta eller har posisjoner i og lider et tap som følge av valutaendringer. De år **agiotap** ikke inneholder observasjoner er beløpet en del av **afinkost**.

finkost **"Finanskostnad"**
Alle år. Summerer alle finanskostnadene, inklusive vendroml hvis dette er et negativt tall, dvs. reduserte verdier av finansielle instrumenter.
1992 - 1998: Sum = **rentekost + afinkost + agiotap**
1999 - 2011: Sum = **nedskfom + nedskfam + rentekostkon + rentekost + afinkost [+ agiotap] - vendroml(<0)**

ordrsfs **"Ord resultat før skatt/EOP"**
Alle år. Selskapets overskudd før skatt og ekstraordinære poster⁴.
Sum = **driftsrs + fininnt – finkost**

skattordrs **"Skatt på ord res"**
Innføres i 1999. Skattekostnaden på ordinært resultat tilsvarer i prinsippet selskapets skattesats multiplisert med ordinært resultat før skatt, og består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt.

ordres **"Ord resultat etter skatt"**
Innføres i 1999. Ordinært resultat er ordinært resultat før skattekostnad minus periodens skattekostnad på dette resultatet. Selskapets verdiskapning før ekstraordinære poster.
Sum = **ordrsfs – skattordrs**

vinnavganl **"Gevinst ved salg av anl"**
Ingen info 1992 tom. 1994 og 1999 tom. 2006, mangler fra og med 2007. Ekstraordinær salgsgevinst anleggsmidler. Det er anbefalt at salgsgevinster skal rapporteres som driftsinntekt dersom de har

⁴ Ekstraordinære poster er gevinster og tap ved transaksjoner eller hendelser av uvanlig natur og som forventes å forekomme sjelden eller uregelmessig. Vilkåret for at en skal kunne kalle noe ekstraordinært er at det er både uvanlig, uregelmessig og vesentlig (alle tre kravene må oppfylles). Det var tidligere få regler for bruk av disse postene, mens de nå benyttes sjelden.

tilknytting til driften. Dersom salget er både uvanlige, uregelmessige og vesentlige kan det klassifiseres som ekstraordinær inntekt.

aexoint "Annen ekstraordinær inntekt"

Alle år, men ingen info 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007.

eoinnt "Ekstraordinær inntekt"

Alle år. Må være både uvanlig, uregelmessig og vesentlig for at det skal kunne være med. I enkelte tilfeller er posten spesifisert som

Sum = **vinnavganl + aexoint**

nedskranl "Nedskrivning anl"

Alle år. Ingen info 1992 tom 1994 og 1999 tom 2006, mangler fra og med 2007. Variablen mangler for alle år i konsernregnskapsfilene, bortsett fra i 2006. Tap ved salg og ekstraordinær nedskrivning av anleggsmidler.

aexokost "Annen ekstraordinær kostnad"

Alle år. Ingen info 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007.

eokost "Ekstraordinær kostnad"

Alle år. Må være både uvanlig, uregelmessig og vesentlig for at det skal kunne være med. I enkelte tilfeller er posten spesifisert som

Sum = **nedskranl + aexokost**

skatteordr "Skatt på e ord res"

Innføres i 1999. Skattekostnaden av de ekstraordinære postene.

resfs "Samlet resultat før skatt"

Alle år. Resultatet av alle periodens ordinære og ekstraordinære aktiviteter, før periodens skattekostnad.

Sum = **ordres + eoinnt – eokost**

sumskatt "Sum skattekostnad"

1992-1998: Samlet skattekostnad (Betaltbare skatter og endring av utsatt skatt på midlertidige forskjeller). 1999 - 2011: Regnskapsmessig skattekostnad er lik betalbar skatt + netto endring utsatt skatt. Utsatt skatt oppstår når det er forskjeller mellom finansregnskapet og skatteregnskapet⁵.

Sum = **skattordrs + skatteordr**

aarsrs "Årsresultat"

Alle år. Inkluderer alle resultatførte inntekter, kostnader, gevinster og tap. Årsresultat er resultatet hensyntatt ekstraordinære poster⁶.

Sum = **resfs – sumskatt**

minintres "Resultat minoritetsinteresser"

Alle år. Andel av årsresultatet i konserner som går til minoritetsaksjonærer (i datterselskaper i konsernet). Morselskapet har per definisjon ingen minoritetsaksjonærer, der er alle likestilte. Posten

⁵ Ulike periodiseringsregler i regnskapsreglene og i skattereglene fører til at inntekter og kostnader kan bli plassert i forskjellige perioder. Dette kalles midlertidige forskjeller, de oppstår i en periode og blir reversert i løpet av en eller flere etterfølgende perioder.

⁶ Styret plikter å opplyse om forslag til disponering av årsoverskuddet. Etter norsk tradisjon gjennomføres disponeringen i regnskapet, men dersom bedriften følger IFRS skal dette ikke opplyses i regnskapet.

er kun aktuell i konsernregnskap, evt. selskap som har datterselskap men som ikke er pålagt å utarbeide konsernregnskap.

utb **"Utbytte"**

Alle år. En disponering av den egenkapitalen som er i selskapet, og som regelverket tillater at eierne kan ta ut av selskapet på fritt grunnlag. Dette er foreslått utbytte, dvs. regnskapsårets avsatte utbytte som vil utbetales påfølgende år forutsatt beslutning i generalforsamlingen. Ikke aktuelt under IFRS.

overfaek **"Overført a EK"**

Innføres i 1999. Overført annen EK, se omtale under egenkapital, s. 20 (**a_ek**).

overffvf **"Overført fond vurd forskjeller"**

Innføres i 1999. Avsatt til fond for vurderingsforskjeller knyttet til avvik mellom anskaffelseskost og bokført verdi av investeringer i datterselskap og tilknyttede selskaper.

konsbid **"Konsernbidrag"**

Alle år. Utgående konsernbidrag fra datterselskap til morselskap. Konsernbidrag er negativt ved utbetaling, positivt når selskapet er mottaker⁷. Konsernbidrag er en skatteteknisk innretning som har til hensikt å utjevne noe av den skattemessige diskrimineringen som konserner kan bli utsatt for, sammenliknet med selskaper hvor hele virksomheten drives gjennom ett og samme skattesubjekt. Overføring av skattbart overskudd i et selskap til andre selskaper i samme konsern ved bruk av konsernbidrag krever 90 % eierandel. Skattbart overskudd i et selskap kan på denne måten overføres til andre selskaper i samme konsern som har underskudd for å redusere samlet skattbart overskudd.

2.2. Balansen

2.3.1. Anleggsmidler

fou **"Forskning og utvikling"**

Innføres i 1999, var tidligere del av **aktivk**. Forskning og utvikling omhandler aktiviteter som har til hensikt å fremskaffe ny kunnskap, gjøre forskningsresultater kommersielt utnyttbare, eller å beskrive eller designe nye produkter eller produksjonsprosesser. Omfatter vurdering, design, konstruksjon og testing av ulike typer prototyper (produkter, verktøy og produksjonsprosesser). Regnskapsposten dekker aktiverte deler av slik aktivitet, men reglene har endret seg i perioden. KPMGs "Verd å vite"⁸ gir en god oppsummering av reglene for aktivering av FoU. IFRS tillater ikke aktivering av utgifter knyttet til forskning, fordi det er for usikkert om posten vil gi økonomiske fordeler.

patent **"Patent"**

Innført i 1999, var tidligere del av **aktivk**. Blant annet konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker, kontrakts- og opphavsrettigheter. Verdien ligger i retten til å bruke eller utnytte de forhold kontraktene omhandler.

⁷ Dette er i motsetning til **utb** som er positivt ved utbetaling fra selskapet som del av disponering av overskuddet.

⁸ KPMGs Verdt å vite: http://www.kpmg.no/arch/_img/9496125.pdf.

utsskf **"Utsatt skattefordel"**

Alle år. Eiendelen utsatt skatt. Det er knyttet sterke betingelser til bruk av utsatt skattefordel, og den er sjelden i bruk. Se og omtale av **utsskf** på side 21.

aktivk **"Aktiverte kostnader"**

Kun for 1992-1998. Inneholder goodwill, immaterielle eiendeler og aktiverte kostnader typisk fra utviklingsprosjekter som går over flere år. Kan etter 1999 beregnes som (**immeiend-utsskf**), men det er ikke gjort i dataene.

goodwi **"Goodwill"**

Innføres i 1999, var tidligere del av **aktivk**. Den verdi en bedrift har utover den verdi som fremkommer ved verdsetting av bedriftens eiendels- og gjeldsposter til markedsverdier, normalt kun aktuelt i (opp-)kjøpssituasjoner. Omfatter alle uidentifiserbare eiendeler som finnes i en bedrift. Dersom selskaper kjøpes til en verdi fratrukket markedsverdien av selskapets gjeld som overstiger markedsverdien på selskapets identifiserbare eiendeler, utgjør dette goodwill. Pliktig avskrivning av goodwill etter norske regler, i motsetning til årlig nedskrivningstest etter IFRS kan medføre forskjeller i posten mellom norske regler og IFRS.

immeiend **"Immaterielle eiendeler"**

Innføres i 1999, var tidligere splittet på **aktivk** og **utsskf**. Immaterielle eiendeler er eiendeler uten fysisk substans som vil bidra til å generere fremtidige inntekter eller redusere fremtidige kostnader ved at eiendelen brukes i produksjon eller til salg av varer og tjenester. Består av aktiverte forskningskostnader som forventes å gi fremtidige inntekter og kjøpt goodwill (oppstår ved kjøp av andre selskaper).

Sum = **fou + patent + utsskf + goodwi**

eiend **"Fast eiendom"**

Alle år.

1992 - 1998: Tomter, bygninger og anlegg under utførelse.

1999 - 2011: Tomter, bygninger og annen fast eiendom. For investeringseiendommer er det etter IFRS tillatt å føre posten til virkelig verdi, i tillegg er det ikke krav om å føre avskrivninger av posten. Norsk regnskapsstandard skiller ikke mellom fast eiendom til eget bruk og investeringseiendommer.

maskanl **"Maskin/anlegg"**

Alle år.

1992 - 1998: Maskiner, inventar og lign.

1999 - 2011: Maskiner og anlegg (tidligere under **eiend**). Kan være betydelige forskjeller mellom historisk kost og virkelig verdi etter de to regnskapsstandardene (norsk og IFRS) på grunn av økt innslag av virkelig verdi.

skiprigfl **"Skip, rigger, fly og lignende"**

Innføres i 1999 som en ny spesifisering av anleggsmidler, tidligere ble dette stort sett ført under **maskanl**⁹. Kan også her være betydelig forskjell mellom norske regler og IFRS på grunn av økt innslag av virkelig verdi.

⁹ I året 1998, det siste året før innføring av ny regnskapslov og utvidet spesifisering representerte **anl** summen av de underliggende postene (**utsskf, aktivk, eiend, maskanl, aanlfordr, pmidl**) for 75-90 % av selskapene. De andre selskapene hadde derfor ikke full spesifisering av **anl** i balansen.

drlosore **"Driftsløsøre, inventar"**

Innføres i 1999. Variabelen inneholder poster som driftsløsøre, inventar (tidligere **maskanl**), verktøy, kontormaskiner, transportmidler, IT og lignende.

aanlfor **"Andre anleggsfordringer"**

Alle år.

1992-1998: I grunnlagsfilene er det i årene 1992 tom 1996 en variabel som heter **andfor**, den inkluderer ulike anleggsmidler som **uttskf**, **aktivk**, **laankonl**, **pmidl** og **aanlfor**. Siden det er lite hensiktsmessig for fremtiden å ha med en sumvariabel som inkluderer både immaterielle anleggsmidler og finansielle anleggsmidler, er denne variabelen utelatt. For å plukke opp restverdiene innen **anl** i årene 1992 tom 1996 er derfor variablene **aanlfor** generert ved (variabelen har vanligvis svært små verdier):

aanlfor = **anl** - **uttskf** - **aktivk** - **eiend** - **maskanl** - **laankonl** - **aaksjer** - **pmidl**

1999 - 2011: Ingen info 2000 tom 2006, mens variabelen muligens er en del av varige driftsmidler i 2007. Siden vi ikke er helt sikre på tolkingen av denne variabelen er den ikke generert.

vardrmdl **"Varige driftsmidler"**

Innføres i 1999. Varige driftsmidler er alle fysiske eiendeler som bedriften planlegger å benytte i flere perioder og som ikke er av finansiell karakter.

Sum = **eiend** + **maskanl** + **skiprigfl** + **drlosore**

invdtr **"Investering i datterselskap"**

Alle år. Gjelder investeringer og aksjer i datterselskap.

1992 - 1998: Ingen info 1992 og 1993. Er en del av **aaksjer**.

1999 - 2011: Er en egen variabel som del av sumvariabelen **finanlm**.

invkonsbal **"Investering i a f i samme konsern"**

Innføres i 1999. Investering i annet foretak i samme konsern.

laankonl **"Lån til foretak i samme konsern"**

Alle år. Ingen info 1992 tom 1995. Mangler i konsernfilene for 1992 tom 1995. Langsiktige lån til foretak i samme konsern.

andrin **"Investering i TS"**

Innføres i 1999. Inneholder investering i tilknyttede selskaper (TS). I grunnlagsfilene er det også for 1992-1998 en variabel som heter **andrin**, denne inneholder derimot andre aksjer og obligasjoner og har derfor endret navn til **aksjoblig**.

laanann **"Lån til TS og felleskontrollert v"**

Innføres i 1999. Lån til tilknyttede selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

aksjand **"Aksjer/andeler"**

Innføres i 1999. Aksjer i andre selskap, investeringer i aksjer og andeler, andre finansielle anl, aksjer som er eiet, men ikke kvalifisert som tilknyttet selskap (> 20 % eierandel) eller datterselskap (> 50% eierandel). Verdipapirer med antatt realisering senere enn ett år etter anskaffelsestidspunktet.

oblig **"Obligasjoner"**

Innføres i 1999. Obligasjoner og andre fordringer. Trolig en del av **andrin** i 1992-1998.

pmidl **"Pensjonsmidler"**

Alle år. Ingen info 1992 tom 1995. Dette omfatter midler til dekking av selskapets forpliktelser til utbetalinger av pensjoner i framtiden og består av midler plassert i livsforsikringselskaper,

pensjonskasser og andre midler avsatt til dette formålet. Størrelsen vil i de aller fleste selskaper være identisk med den balanseførte pensjonsforpliktelsen, **pforpl**.

aksjoblig "Andre aksjer og obligasjoner"

Kun for 1992 - 1998. Ingen info 1992 og 1993. Inkluderer andre aksjer og obligasjoner (enn datterselskaper og tilknyttede selskaper). Er en del av **aaksjer**. I grunnlagsfilene heter denne variabelene **andrin**, men siden denne har et noe annet innhold enn det **andrin** har i årene 1999 - 2009, er det endret navn på denne variabelen til **aksjoblig**. Variabelen blir mest trolig splittet i årene 1999 - 2011 til **aksjand** og **oblig**.

aaksjer "Andre aksjer"

Kun for 1992 - 1998: **aaksjer** er en variabel som summerer de to variabelene **invdtr** og **aksjoblig**. I grunnlagsfilene heter denne variabelen **aksjand**, men siden det også i 1999 - 2011 er en variabel som heter **aksjand** med et noe annet innhold, er det endret navn på **aksjand** for 1992-1998 til **aaksjer**.
Sum = **invdtr + aksjoblig**

finanlm "Finansielle anleggsmidler"

Innføres i 1999. Inneholder langsiktige finansielle eiendeler. Langsiktige investeringer i aksjer, obligasjoner og alle former for langsiktige investeringer i og lån til datterselskaper, felleskontrollert virksomheter, tilknyttede selskaper og frittstående selskaper. Verdipapirer som har et langsiktig driftsmessig og /eller finansielt siktemål for bedriften.

Sum = **invdtr + invkonsbal + laankonl + andrin + laanann + aksjand + oblig + pmidl**

anl "Anleggsmidler"

Alle år. Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie eller bruk.

1992 - 1998: Sum = **utsskf + aktivk + eiend + maskanl + aanlfodr + laankonl + pmidl + aaksjer**

1999 - 2011: Sum = **immeiend + vardrmdl + finanlm**

2.3.2. Omløpsmidler

varer "Varelager"

Alle år. Varelager, varer som råvarer, innkjøpte halvfabrikata, varer under tilvirkning, ferdigvarer og handelsvarer, reservedeler. IFRS har spesielle regler mht. føring av biologiske eiendeler, f.eks. levende oppdrettslaks.

kundef "Kundefordringer"

Alle år. Inneholder kundefordringer og forskudd til leverandører.

1992 - 1996: Inneholder også "andre kortsiktige fordringer" for en del selskaper uten at dette er systematisk.

andfor "Andre fordringer"

Innføres i 1999. Andre kortsiktige fordringer slik som anleggsmidler holdt for salg.

laankonk "Konsernfordring kort"

Alle år. I grunnlagsfilene er **laankonk** en del av **aoml** 1992 tom 1995, dette er omgjort slik at variabelen **laankonk** er spesifisert for selskapsfilene i hele datasettet, men ikke for de tidlige konsernfilene.

kravskap **"Krav på innbet av s kapital"**

Innføres i 1999. Utestående krav til avtalte nye innbetalinger av selskaps- eller aksjekapital.

fordr **"Fordringer"**

Innføres i 1999. Fordringer er selskapets ulike krav eller tilgodehavender på andre og som vil bli innbetalt innen ett år fra regnskapsårets utløp. Dette kan både være krav om å få utført fremtidige tjenester eller krav som skal innfris ved betaling.

Sum = **kundef + laankonk + kravskap + aoml**

aksjkons **"Aksjer og andeler i f i samme kons"**

Innføres i 1999. Aksjer og andeler i foretak i samme konsern.

markbaksj **"Markedsbaserte aksjer"**

Innføres i 1999. Dette er aksjer som holdes relativt kortsiktig og bokføres til virkelig verdi, vanligvis med referanse til handler på børs eller i andre markeder.

markbaobl **"Markedsbaserte obligasjoner"**

Innføres i 1999. Dette er obligasjoner som holdes relativt kortsiktig og bokføres til virkelig verdi, vanligvis med referanse til handler på børs eller i andre markeder.

markbafin **"Markedsbaserte finansielle instrumenter"**

Innføres i 1999. Dette er finansielle instrumenter som holdes relativt kortsiktig og bokføres til virkelig verdi, vanligvis med referanse til handler på børs eller i andre markeder. **Markbafin** er ikke summen av **markbaksj** og **markbaobl**, men vil nok ofte inneholde både aksjer og obligasjoner og slik sett være en mer aggregert regnskapspost og erstatte **markbaksj** og **markbaobl**.

afin **"Andre finansielle instrumenter"**

Innføres i 1999. Dette er andre finansielle instrumenter (derivater o.a.) som holdes relativt kortsiktig og bokføres til virkelig verdi, vanligvis med referanse til handler på børs eller i andre markeder. Etter IFRS vil flere instrumenter bli regnskapsført og standarden setter detaljerte krav til fastsettelsen av virkelig verdi.

invest **"Investeringer"**

Alle år.

1992-1998: Det er ingen fordeling av postene på delvariabler, men det antas at den inneholder de eiendelene som er spesifisert i 1999 - 2011, slik som kortsiktige porteføljeinvesteringer i aksjer, obligasjoner og andre instrumenter.

1999 - 2011: Investeringer består av kortsiktige plasseringer av overskuddslikviditet i aksjer og andeler, opsjoner, futureskontrakter, sertifikater, obligasjoner og lignende. Felles for disse er at de vanligvis kan konverteres til kontanter i løpet av kort tid.

Sum = **aksjkons + markbaksj + markbaobl + markbafin + afin**

cash **"Kasse/bank"**

Alle år. Bankinnskudd, kontanter og lignende. Poster i utenlandsk valuta er fra 1999 regnet til balansedagens kurs.

aoml **"Andre oml"**

Alle år. Denne variabelen fanger opp alle andre omløpsmidler enn øvrige spesifikasjoner og er generert som:

aoml = oml - varer - kundef - laankonk - kravskap - invest - cash

oml "Omløpsmidler"

Alle år. Omløpsmidler er eiendeler knyttet til selskapets omsetning av varer og tjenester, investeringer som ikke er tenkt til varig eie eller bruk og fordringer som skal tilbakebetales innen ett år. Omløpsmidler har ofte høy omsittelighet i forhold til andre eiendeler (**anl**).

1992 - 1998: Sum = **varer + kundef + laankonk + invest + cash + aoml**

1999 - 2011: Sum = **varer + fordr + invest + cash**

sumeierend "Sum eiendeler"

Alle år. Sum = **anl + oml**

2.3.3. Egenkapital

Egenkapitalens sammensetning endrer seg en del over regnskapsreformen mellom 1998 og 1999, vi har derfor beskrevet den i to separate deler for henholdsvis perioden før og etter reformen.

Egenkapital 1992-1998:

ak "Selskapskapital/Aksjekapital"

Alle år 1992 - 2011. Nominell (pålydende) aksjekapital(aksjeselskaper) eller selskapskapital (andre selskapsformer).

1992-1998: Er en del av den "Bundne EK". I de originale regnskapsfilene mangler det spesifisering av "Bunden EK" i reservefond, oppskrivningsfond og tilbakeføringsfond.

frifond "Disposisjonsfond"

1992-1998: Ingen info 1992 tom 1994. Disposisjonsfond er en del av "Fri EK", og det er kun "Fri EK" som kan benyttes til utdeling av utbytte¹⁰. Det mangler informasjon om akkumulert tidligere underskudd som er del av "Fri EK".

ek "Sum egenkapital"

Alle år. 1992-1998: Sum egenkapital består av to deler "Bunden EK" og "Fri EK". Som omtalt under variablene **ak** og **frifond**, mangler det flere delposter i forhold til årsregnskapets spesifisering. "sum egenkapital" stemmer likevel stort sett overens med årsrapportene selv om den er større enn summen av **ak + frifond**.

1992 - 2011. Sum egenkapital er differansen mellom eiendeler og gjeld.

Egenkapital 1999¹¹ - 2011:

ak "Selskapskapital/Aksjekapital"

Alle år 1992 - 2011. Aksjekapital er selskapskapitalen i aksjeselskap eller annen egenkapital i andre selskapsformer. Selskapskapitalen viser selskapets pålydende kapital. Aksjekapital, aksjonærenes opprinnelige kapitalinnskudd og senere kontantemisjoner og fondsemisjoner ved overføring fra andre egenkapitalfond. Tilsvarende for andre selskapsformer.

¹⁰ Regelverket for maksimalt utbytte er relativt omfattende og ikke gjengitt her.

¹¹ Det kan virke som det var en form for overgangsordning for året 1999 med hensyn til egenkapital. For noen selskap har fortsatt å rapportere etter den gamle ordningen i 1999 der **ak + frifond = ek**, se beskrivelse ovenfor. Det er ingen selskap som både rapporterer etter det gamle og det nye oppsettet.

overkf **"Overkursfond"**

Innføres i 1999. Beløp som er innbetalt utover pålydende kapital samles i overkursfondet. Overkurs (utover nominelt pålydende på aksjene) som aksjonærene har betalt ved emisjoner (aksjekapitalutvidelser).

e_aksj **"Egne aksjer"**

Innføres i 1999. Dette er selskapets beholdning av sine egne aksjer, bokført til pålydende med negativt fortegn. Er en del av "annen innskutt ek" i regnskapsloven.

uspinnek **"Uspesifisert innskutt egenkapital"**

Generert variabel som angir den uspesifiserte delen av **inn_ek**. Beregnet som differansen mellom **inn_ek** og summen av **ak**, **overkf** og **e_aksj**.

inn_ek **"Innskutt EK"**

Innføres i 1999. Innskutt egenkapital er egenkapital som selskapets eiere har skutt inn i selskapet. Variabelen blir stort sett spesifisert av delvariablene, men summen er gyldig selv om ikke spesifikasjonen er fullstendig.

Sum = **ak + overkf + e_aksj + uspinnek**

frifond **"Disposisjonsfond"**

Inneholder kun informasjon i 1999. Ingen info i 2000 tom 2006, mangler fra og med 2007. Frie fond som del av egenkapitalen.

fondvfor **"Fond for vurderingsforskjeller"**

Innføres i 1999. Oppstår når investeringer i andre selskaper regnskapsføres ved hjelp av egenkapitalmetoden og representerer forskjellen mellom bokført verdi og anskaffelseskost. Også kalt verdireguleringsfond.

a_ek **"Annen egenkapital"**

Innføres i 2007. Annen egenkapital viser det akkumulerte overskuddet som selskapet har opptjent, men (ennå) ikke utdelt i utbytte. Består av årets og tidligere års overskudd som ikke er disponert til andre formål.

opptjek **"Opptjent egenkapital"**

Innføres i 1999. Opptjent egenkapital viser selskapets historiske tilbakeholdte resultater. All verdiskaping til egenkapitalen som er rapportert over resultatregnskapet og som ikke er utdelt i utbytter, samles under opptjent egenkapital.

Sum 1999 - 2006: **opptjek**, sjelden spesifisert.

Sum fra og med 2007: **opptjek = fondvfor + a_ek**

uspek **"Uspesifisert egenkapital"**

Generert variabel som angir den uspesifiserte delen av **ek**. Beregnet som differansen mellom **ek** og summen av **inn_ek** og **opptjek**.

ek **"Sum egenkapital"**

Alle år. Egenkapitalen viser hvor mye av bedriftens total kapital som er finansiert med egenkapital. Egenkapital består av "Innskutt EK", "Opptjent EK" og evt. en uspesifisert del.

Sum = **inn_ek + opptjek + uspek**

minintbal **"Minoritetsinteresser"**

Alle år. Dette omfatter den delen av konsernets samlede kapital som eies/ er finansiert av minoritetsaksjonærer i datterselskaper. Minoritetsinteresser er i prinsippet en del av konsernets egenkapital siden det ikke er gjeld, men siden den ikke eies av morselskapets aksjonærer er den ikke en del av **ek**.

2.3.4. Langsiktig gjeld

pforpl "Pensjonsforpliktelse"

Alle år. Ingen informasjon for årene 1992 tom 1994. Balansedagens forpliktelse til pensjoner og andre fremtidige ytelser til ansatte. Regnskapsreglene for pensjoner har gjennomgått store endringer i perioden og dette har påvirkning på størrelsene i denne variabelen. Disse rettighetene som blir opptjent mens de ansatte arbeider i bedriften og som de kan dra nytte av seinere. De omfatter alderspensjon, gratis bruk av firmahytter, fri adgang til selskapets trimrom, samme rabattordning ved kjøp av selskapets tjenester/produkter som de yrkesaktive. Den vanligste formen for fremtidige ytelse fra selskapet er pensjoner i ulike varianter (alderspensjon, uførepensjon, etterlattepensjon og barnpensjon). Pensjonsforpliktelsene føres uavhengig av om selskapet har avdekket hele eller deler av disse via livsforsikringselskap og/eller pensjonskasser. Det er til dels betydelige forskjeller mellom norske regnskapsregler og IFRS, spesielt etter innføringen av IAS19R i 2013. For det første er ikke korridorløsningen lenger tillatt etter IAS19R. Det betyr at estimatavvik må føres i den perioden de oppstår. For det andre legger de to standardene opp til ulik rentesats som potensielt kan gi store forskjeller i beregningen av pensjonsforpliktelsene ettersom beløpene er svært høye. Se Rødevand og Haugen (2013) for mer utførlig beskrivelse av forskjellene. Disse siste endringene påvirker ikke datasettet siden det kun går til 2011.

utssk "Utsatt skatt"

Alle år.

1992 - 1998: Den latente (utsatte) skatten på de vurderingsmessige tidsdifferansene skal beregnes og kostnadsføres under resultatoppstillingen skattekostnad (**sumskatt**) sammen med den betalbare skatten. Den delen av årets skattekostnad som utgjør utsatt skatt skal da avsettes i balansen under utsatt skatt (**utssk**).

1999 - 2011: Utsatte skatteforpliktelser eller skattefordeler oppstår når det er vurderingsforskjeller i årsregnskapet og skatteregnskapet. Ulikheter i skattepliktig inntekt og regnskapsmessig overskudd før skatt og mellom bokført verdi i balansen og skattemessig verdi. Den betalbare skatten (skatt som skal betales på grunnlag av regnskapsperiodens skattepliktige inntekt) er ikke nødvendigvis lik den skatten som skulle ha vært betalt dersom regnskapsmessig overskudd før skatt hadde vært lagt til grunn. Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Periodens betalbare skatt avsettes som en kortsiktig gjeldspost (**betsks**), fordi den er selskapets beste estimat på den delen av regnskapsårets skatt som skal betales i løpet av det påfølgende år. Den utsatte skatten avsettes som en langsiktig gjeldsforpliktelse, fordi det er usikkert når den vil bli betalt.

avsetn "Andre avsetninger"

Alle år. Ingen info 1999 tom 2006. Dette er en residualpost som fanger opp alle andre langsiktige avsetninger. Avsetninger til forpliktelser med en eller annen form for betinget utfall som for eksempel avsetning for et mulig erstatningsansvar. Ved usikre forpliktelser brukes beste estimat. Avsetning for tap på langsiktige tilvirkningskontrakter, forpliktelse i forbindelse med restrukturering av virksomheten, forpliktelse til sluttvederlag, fjerning og oppryddingsutgifter, periodiske vedlikeholdsutgifter, garanti og service i forbindelse med salg.

usplavs "Uspesifisert lange forpliktelser"

Generert variabel som angir den uspesifiserte delen av **avsforpl**. Beregnet som differansen mellom **avsforpl** og summen av **pforpl**, **utssk** og **avsetn**.

avsforpl **"Avsetning for forpliktelse"**

Alle år. Avsetning for forpliktelse er periodiserte og resultatførte kostnader hvor utbetalingene kommer i fremtidige perioder. Avsetninger som skal dekke fremtidige skatteutbetalinger, pensjonsutbetalinger og for eksempel oppryddingskostnader på kontinentalsokkelen. Poster hvor det er usikkerhet både med hensyn til størrelser og forfallstidspunkt. Bli i grunnlagsfilene innført først i 1999, men er generert for 1992-1998 for å få konsistens bakover i tid.
Sum = **pforpl + utssk + avsetn + usplavs**

konvll **"Konvertible lån lang"** Innføres i 1999. Konvertible obligasjoner er obligasjoner (omsettelige lån med opprinnelig varighet utover 1 år) der investor kan velge mellom enten å innløse obligasjonen til obligasjonens pålydende eller å konvertere obligasjonen til aksjer i selskapet, detaljene er avhengig av låneavtalen. Hvis markedsverdien på aksjene er høyere enn det beløp obligasjonseieren vil få ved innløsning, vil vedkommende foretrekke å konvertere sitt tilgodehavende til aksjer fremfor å få pålydende beløp utbetalt.

obllaan **"Obligasjonslån"**

Innføres i 1999. Den totale lånesummen deles opp i mange mindre deler, for hver del blir det utstedt en obligasjon som legges ut til salg (emitteres) på det åpne marked. Selskapet selger (gjelds-) fordringer på seg selv. Dette er lån uten konverteringsrett til aksjer (se **konvll**), men kan forøvrig ha store forskjeller mht. sikkerhet, prioritet, rentebinding, valuta osv. Opprinnelig varighet er utover 1 år.

gjkred_I **"Gjeld til kr inst lang"**

Innføres i 1999. Lån og forpliktelser overfor banker, finansieringsselskaper, forsikringselskaper, pensjonskasser og andre institusjoner som har primærvirksomhet å yte finansiering. Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner består typisk av gjeldsbrevlån, pantelån, eller byggelån. Opprinnelig varighet er normalt utover 1 år.

kongsl **"Konserngjeld lang"**

Alle år. Langsiktig gjeld til selskaper i samme konsern.

anslaan **"Ansvarlig lånekapital"**

Alle år. Ansvarlig lånekapital er lån som ytes til et selskap og hvor långiver etter avtale står tilbake for alle andre kreditorer. Långiver har dårligere prioritet til selskapets verdier enn andre kreditorer i en konkurs/likvidasjons-situasjon i selskapet.

usplfigj **"Uspesifisert lang finansiell gjeld"**

Generert som den uspesifiserte delen av **alanggj**. I de tilfeller der **alanggj** i grunnlagsdata viser seg å være en underkategori og ikke en samlekategori for finansiell gjeld er observasjonen reklassifisert som **usplfigj** og vi genererer en ny verdi for **alanggj**.

alanggj **"Annen langsiktig gjeld"**

Alle år. Samlevariabel.

1992 - 1998: Genereres som **lgjeld - avsforpl - kongsl - anslaan - usplfigj**

1999 – 2011: Annen langsiktig gjeld er langsiktig gjeld (**lgjeld**) nsom er tatt opp for finansieringsformål og utelukker derfor selskapets avsetninger (de variablene som kommer under samlevariabelen **avsforpl**).

Sum = **konvll + obllaan + gjkred_I + kongsl + anslaan + usplfigj**

usplgj **"Uspesifisert lang gjeld"**

Generert som den uspesifiserte delen av **lgjeld**. Beregnet som differansen mellom **lgjeld** og summen av **avsforpl** og **alanggj**.

lgjeld **"Langsiktig gjeld+forpl."**

Alle år. Den langsiktige gjelden er en samlepost som inneholder alle forpliktelser på balansetidspunktet og potensielle forpliktelser som kan komme til å legge restriksjoner på bedriftens fremtidige bruk av ressurser. Langsiktig gjeld forfaller om mer enn 1 år.

Sum = **avsförpl + alanggj + usplgj**

2.3.5. Kortsiktig gjeld

konvkl **"Konvertible lån kort"**

Innføres i 1999. Konvertible lån er kortsiktige obligasjoner med forfallstidspunkt i løpet av førstkommende år. Lån til selskap der långiver har en rett, men ingen plikt til å kreve et gitt antall aksjer i stedet for å få tilbakebetalt lånet, detaljene er avhengige av låneavtalen.

sertifl **"Sertifikatlån"**

Innføres i 1999. Sertifikatlån er kortsiktige lån som er tatt opp ved utstedelse av omsettelige sertifikater. Løpetid fra 1 til 12 mnd, omsettes utenfor børs.

kongsk **"Konserngjeld kort"**

Alle år. Kortsiktig gjeld til selskaper i samme konsern.

gjkred_k **"Gjeld til kr inst kort"**

Innføres i 1999. Kortsiktige gjeldsforpliktelser til kredittinstitusjoner som tidsbegrensede kortsiktige lån, kassekredittlån (finansiell gjeld) og kortsiktig lån i utenlandsk valuta. **kassek** er en del av **gjkred_k**.

kassek **"Kassekreditt"**

Alle år. Kassekreditt er en driftskreditt som gis av bankene ved at det settes en maksimumsramme for det beløp bedriften kan disponere (se **kasskrlim** "kassekredittlimit"). Bedriften kan så benytte kreditten opp til maksimumsbeløpet ut fra det lånebehov de til enhver tid har. Kostnadene ved kassekreditt belastes resultatregnskapet som en rentekostnad. Kassekreditt er det beløpet som bedriften har trukket på kreditten på balansetidspunktet.

1992 - 1998: Før **gjkred_k** innføres står **kassek** for seg selv.

1999 - 2011: Etter at **gjkred_k** er innført er det en del av **gjkred_k**.

levgj **"Leverandørgjeld"**

Alle år. Leverandørgjeld oppstår ved kjøp av varer og tjenester der selger yter kreditt til kjøper (typisk 30 – 90 dager).

betsk **"Betalbar skatt"**

Alle år. Betalbar skattegjeld oppstår fordi norske aksjeselskaper betaler etterskuddsskatt. Skatten betales året etter den periode hvor skattbart overskudd er opptjent. Betalbar skatt er den skatt som selskapet (AS/ASA) skal betale basert på det skattepliktige resultatet det enkelte år. Se og **utssk** under Langsiktig gjeld.

offavg **"Offentlig avgift"**

Alle år. Offentlige avgifter består hovedsaklig av merverdiavgift, skattetrekk og arbeidsgiveravgift som selskapet er skyldig på balansetidspunktet.

skyldutb **"Skyldig utbytte"**

Alle år. Ingen info 1992 og 1993. Utbytte (**utb**) er den delen av regnskapsårets resultat som skal betales til aksjonærene. Dette betales først ut etter generalforsamlingsbeslutning påfølgende år og må derfor avsettes som en gjeldspost. Den foreslåtte disponeringen av årets overskudd skal gjennomføres i regnskapet og opplyses om i tilknytning til resultatregnskapet. Dersom et selskap følger IFRS regler blir det informert om den planlagte fordelingen av årets overskudd i årsberetningen. IFRS tillater ikke at disponeringen gjennomføres i resultatregnskapet, og utbyttet blir da en del av EK og ikke en gjeldspost i årsregnskapet.

skyldkid **"Skyldig konsernbidrag"**

Alle år. Ingen info for årene 1992 tom 1994 og 2006 til 2011. Prinsipielt kun aktuelt i selskapsregnskaper siden det elimineres bort ved konsolidering til konsernregnskaper.

akgjeld **"Annen kortsiktig gjeld"s**

Alle år. Annen kortsiktig gjeld er en samlepost for all annen kortsiktig gjeld med forventet varighet under 1 år og som ikke kan plasseres i gruppene over. Består av poster som påløpte lønnskostnader og feriepenger, påløpte revisorhonorarer, service- og garantigjeld, påløpte rentekostnader, påløpte leiekostnader, forskudd fra kunder og annen uopptjent inntekt.

I grunnlagsfilene:

1992-1998: I 1992 tom 1996 er **akgjeld** en beregnet post definert (omtrent) ved **akgjeld = kgjeld - levgj - offavg**. Variabelen mangler i årene 1997 og 1998.

1999 - 2011: Ingen info i grunnlagsfilene.

Siden **akgjeld** i 1992 tom 1996 ikke har den samme definisjon som regnskapsloven legger opp til, og mangler for 1999 tom 2011 er **akgjeld** generert som å bli en residualpost.

Dette er gjort ved:

1992 - 1998: **akgjeld = kgjeld - kongsyk - kassek - levgj - betsk - offavg - skyldutb - skyldkid**

1999 - 2011: **akgjeld = kgjeld - konvkl - kongsyk - sertifl - gjkred_k (kassek) - levgj - betsk - offavg - skyldutb - skyldkid**

kgjeld **"Kortsiktig gjeld"**

Alle år. Kortsiktig gjeld er gjeld som forfaller til betaling innen ett år fra oppgjørstidspunktet

1992-1998: Sum = **kongsyk + kassek + levgj + betsk + offavg + skyldutb + skyldkid + akgjeld**

1999 - 2011: Sum = **konvkl + kongsyk + sertifl + gjkred_k (kassek) + levgj + betsk + offavg + skyldutb + skyldkid + akgjeld**

uspgj **"Uspesifisert gjeld"**

Generert som den uspesifiserte delen av **gjeld**. Beregnet som differansen mellom **gjeld** og summen av **kgjeld** og **lgjeld**.

gjeld **"Gjeld (LG+KG)"**

Alle år. Er generert for 1992-1998 for å få konsistens bakover i tid.

Sum = **lgjeld + kgjeld + uspgj**

sumgjek **"Sum gjeld og EK"**

Alle år. Sum all gjeld og egenkapital.

Sum = **gjeld + ek**

2.4. Regnskapsposter utenom resultatregnskapet og balansen

avdrlg "Avdrag langsiktig gjeld"

Alle år. Ingen info 1992 tom 1994 og fra og med 2006. Betalte avdrag på langsiktig gjeld i løpet av året.

pantst "Pantstillelser"

Alle år. Ingen info 2006 og 2007. Pantstillelser skal inneholde opplysninger om hvor mye av gjelden som er sikret ved pant i bedriftens driftsmidler. Det skyldes at pantegjeld ikke står som egen post i balansen, men fordeles på ulike andre poster, som kassekreditt, banklån osv.

kassekrlim "Kassekreditt limit"

Innføres i 1999. Mangler informasjon for de fleste selskap/år.

daglonn "Daglig leders lønn"

Alle år. Daglig leders lønn, oppgitt i 1000 kr som for regnskapsvariablene. Usikkert om dette er ren lønn eller samlet godtgjørelse, men det er uansett en del av variabelen **lonnsos** og ikke en tilleggskostnad utover resultatregnskapet. Relativt få registreringer.

styrehon "Styrehonorar"

Alle år. Samlede styrehonorarer, oppgitt i 1000 kr som for regnskapsvariablene. Usikkert om det er avsatte eller utbetalte honorarer, men det er uansett en del av variabelen **lonnsos** og ikke en tilleggskostnad utover resultatregnskapet. Relativt få registreringer.

revhon "Revisjonshonorar"

Alle år. Dette er selskapets honorar til sin revisor for lovpålagt revisjon. Inngår i ordinære kostnader, er ikke en tilleggskostnad utover resultatregnskapet.

konshon "Honorar for råd fra rev."

Alle år. Honorar betalt til revisor for rådgivningstjenester utover ren revisjon. Inngår i ordinære kostnader, er ikke en tilleggskostnad utover resultatregnskapet. Oppgitt i 1000 kr som for regnskapsvariablene. Relativt få registreringer.

2.5. Genererte variabler

rkgjeld_min "Rentebærende kortsiktig gjeld min"

Alle år. **rkgjeld_min** er summen av de kortsiktige gjeldspostene vi med sikkerhet vet er rentebærende.

1992 - 1998: **rkgjeld_min** = **kongsk** + **kassek**

1999 - 2011: **rkgjeld_min** = **konvkl** + **sertifl** + **kongsk** + **gjkred_k**

rkgjeld_max "Rentebærende kortsiktig gjeld max"

Alle år. **rkgjeld_max** er kortsiktig gjeld minus de kortsiktige gjeldspostene vi med sikkerhet vet ikke er rentebærende.

rkgjeld_max = **kgjeld** - **levgj** - **betsk** - **offavg** - **skyldutb** - **skyldkid** - **akgjeld**

rlgjeld "Rentebærende langsiktig gjeld"

Alle år. Dette er summen av de langsiktige gjeldspostene som er rentebærende, dvs. der det er en

långiver som forventer en eksplisitt rentebetaling for lånet.

rlgjeld = alanggj

rgjeld_min "Total rentebærende gjeld min"

Alle år. Dette er summen av de gjeldspostene som er rentebærende, dvs. der det er en långiver som forventer en eksplisitt rentebetaling for lånet, ved bruk av *minimum*sestimatet for rentebærende kortsiktig gjeld.

rgjeld_min = rkgjeld_min + rlgjeld

rgjeld_max "Total rentebærende gjeld max"

Alle år. Dette er summen av de gjeldspostene som er rentebærende, dvs. der det er en långiver som forventer en eksplisitt rentebetaling for lånet, ved bruk av *maksimum*sestimatet for rentebærende kortsiktig gjeld. **rgjeld_max = rkgjeld_max + rlgjeld**

ekandel "Egenkapital andel"

Alle år. Egenkapital som andel av sum eiendeler. På desimalform, ikke i prosent.

ekandel = ek/sumeierend

ebitda "Earnings before interest, tax, depreciation, and amortization"

Alle år. EBITDA er driftsresultat + ordinære avskrivninger og nedskrivninger. Kan oppfattes som driftsmessig kontantstrøm før både kapitalslit, finansinntekter og betjening av fremmedkapital (gjeld).

ebitda = driftsrs + avskr + nedskr (+nedskranl)

ebitdamarg "EBITDA margin"

Alle år. EBITDA som andel av **totinn** på desimalform.

ebitdamarg = ebitda/totinn

drmarg "Driftsmargin"

Alle år. Driftsmargin viser hvor mye som blir igjen i selskapet per omsatt krone, etter at alle kostnadene knyttet til driften er dekket (driftsrs som andel av totinn), men før finanspostene. På desimalform, ikke i prosent.

drmarg = driftsrs/totinn

anlvurd "Av- og nedskrivning"

Alle år. Sum av regnskapsmessige av- og nedskrivninger av anleggsmidler. Dette er poster i resultatregnskapet som ikke medfører kontantutlegg og er generert for bruk ved beregning av kontantstrøm.

anlvurd = avskr + nedskr (+nedskranl)

payoutrat "Utbytteandel"

Alle år. Sum av **utb** og evt. **konsbid** som andel av **aarsrs**. I de tilfeller **payoutrat** er negativ er den erstattet med missing. På desimalform, ikke i prosent.

payoutrat=(utb+konsbid)/aarsrs

utbpay "Utbyttebet 1/0"

Alle år. Indikator på om selskapet har betalt **utb** og/eller **konsbid** i det aktuelle året. 1/0.

skattesats "Skattesats"

Alle år. Faktisk samlet skattesats for året, både betalbar og utsatt. På desimalform, ikke i prosent.

skattesats = sumskatt / resfs

betskattes

"Betalt skattesats"

Alle år. Betalt skatt som andel av resultat før skatt. På desimalform, ikke i prosent. **betskattes = betsk/ resfs**

IFRS

"Regnskapsstandard"

Kun aktuelt fra og med 2005. Dummyvariabel som definerer hvilken regnskapsstandard som er benyttet i utarbeidelsen av regnskapet. Tar verdien 1 dersom IFRS er benyttet og 0 dersom norske regler er benyttet. Det skilles ikke mellom ordinære eller forenklingsregler for hverken IFRS eller norske regler. Er også tatt med i foretaksfilen.

3. Foretaksvariabler

Foretaksvariablene er primært hentet fra de samme grunnlagsfilene som regnskapsvariablene, men begrenset av at de kun er gyldige på det enkelte leveransetidspunktet. Selskapene er forpliktet til å levere regnskapene til Brønnøysundregistrene innen 1.7. året etter regnskapsåret. Våre grunnlagsfiler er så generert av leverandøren gjennom det påfølgende halvåret og det er derfor usikkert hvilken eksakt dato foretaksvariablene gjelder. Vi har for enkelhets skyld antatt at foretaksvariablene har gyldighet for det siste regnskapsåret som inngikk i hver leveranse, selv om dette er upresist. Denne forutsetningen begrenser mange av variablene til årene 2003-2011. Vi har dessuten supplert foretaksvariablene med data fra andre kilder, i hovedsak:

- **Kommunenavn/nummer:** Dette er supplert fra en fil fra Kommunal og Regionaldepartementet som inneholder dagens kommunenavn og kommunenummer og den er brukt til å supplere i de tilfellene der vi bare har en av delene fra de andre kildene.
- **Konkursregisteret:** SNF har tidligere kjøpt inn konkursregisteret fra Brønnøysundregistrene og vi legger inn konkursåret her. Mottatt konkursregisteret dekker perioden fra september 1993 – 2012. Vi tar med år for (første) konkursåpning for de selskapene som har gått konkurs i denne perioden.
- **NHH Børsprosjektet:** Børsprosjektet har ansvar for å vedlikeholde informasjon om børsnoterte verdipapirer til bruk i undervisning, utredning og forskning ved NHH. De har levert data for om selskapene hadde børsnoterte verdipapirer eller derivater på Oslo Børs. I tillegg har vi fått direkte informasjon fra Oslo Børs for sparebankene. Utenlandske selskaper som vi ikke har annen informasjon enn børsnoteringen om er droppet fra datasettet.
- **Styredata:** Disse er levert av Brønnøysundregisteret og i vår database har vi tatt med data for antall styremedlemmer, antall varamedlemmer, antall ansattvalgte styremedlemmer og antall kvinnelige styremedlemmer. Databasen gir dessuten mulighet for oppdatering og supplering av informasjon om selskapenes revisor og regnskapsførere. I tillegg er det generert dummy-variabler for om styreleder, daglig leder, revisor eller regnskapsfører er ny i det aktuelle året. Dataene dekker perioden 1998-2011.
- **SSB's Offentlige selskap:** Statistisk sentralbyrå definerer i forbindelse med ORBOF statistikken på årlig basis hvilke selskaper som er offentlige enten via eierskap (> 50%) eller juridisk form. Vi har fått tilgang til disse listene for årene 1997 – 2011 og benytter dem for definering av variabelen **eierstruktur**.

Foretaksvariablene er relativt få i forhold til regnskapsvariablene, men vi har likevel laget årsfiler med både foretaks- og bransjevariabler. I filene er det kun med informasjon som kommer direkte fra kildene, evt. der manglende registreringer for enkeltår kan suppleres uten risiko for feil, jfr. **kommune** og **kommnr**, **poststed** og **postnr**. Dette betyr at det ofte er manglende registreringer i enkeltår og brukere må selv vurdere om man har grunnlag for å anta at den foretaksinformasjonen man vil bruke fra ett år også er gyldig for andre år. Et eksempel er at det trolig er rimelig å anta at

selskaper stort sett har samme navn i alle år. Slik kopiering er ikke gjort i filene siden vi da bedre viser hvilke data vi har sikre kilder til. Vi har ikke sortert beskrivelsene mellom enkelt-selskaper og konserner siden konserninformasjonen sammenfaller med informasjonen for morselskapet i konsernet ("konsernspissen").

3.2. Forklaring av foretaksdata

orgnr "Organisasjonsnummer"

Dette er selskapets 9-sifrede organisasjonsnummer, tildelt ved registrering i foretaksregisteret eller enhetsregisteret i Brønnøysund. Finnes for alle selskaper/år. Er også tatt med i regnskapsfilene.

navn "Selskapsnavn"

Dette er selskapets registrerte navn hentet fra grunnlagsfilene til regnskapsdatabasen.

aar "Rapporteringsår"

Kalenderår registreringene gjelder for, typisk regnskapsåret forutgående for regnskapsrapporten. I all hovedsak er dette kalenderår og registreringen antas å gjelde ved utløpet av kalenderåret, se og innledningsvis kommentar. Er også tatt med i regnskapsfilene.

aktiv "Om selskapet er aktivt"

Dette er en variabel som tar verdien 1 om selskapet var aktivt i det aktuelle året og 0 ellers. Variabelen kommer fra grunnlagsfilene til regnskapsdataene og det er usikkert hva som er bakenforliggende kilde, men selskaper som ikke er aktive har trolig svært lave eller manglende verdier i regnskapsvariablene **totinn** og lignende.

konkaar "Konkursåpningsår"

Denne variabelen angir det året det første gang ble åpnet konkursprosess i selskapet, dersom dette skjedde i perioden 09/1993 – 12/2012. Variabelen gir anledning til å skille ut selskaper som forsvinner av andre årsaker, for eksempel fusjon eller nedleggelse. Selskaper slutter ofte å sende inn årsregnskaper før de går konkurs og derfor er det ikke uvanlig at **konkaar** kommer etter siste regnskapsår for selskapet. Det er også varierende hvor lang tid det tar å fullføre en konkursprosess, derfor har vi utelatt avslutningsår for konkursen siden selskaper i konkursprosess uansett vanligvis er sluttet å drive vanlig virksomhet. I enkelte tilfeller skyldes konkursåpning at selskapet mangler revisor, styre eller innsendt regnskap og da vil de vanligvis bringe dette i orden og drive videre. I slike tilfeller vil man kunne se regnskapsdata for selskaper også etter konkursåret. Konkursinformasjonen kommer fra Konkursregisteret i Brønnøysund.

postnr "Postnummer"

Dette er forretningsadressens postnummer som registrert i regnskapsregisteret. For postnummer som starter med "0" er dette sifferet droppet i filene. Postnummeret er knyttet til juridisk forretningsadresse og den kan derfor avvike fra hvor virksomheten faktisk fysisk skjer. Vi har ikke forsøkt å harmonisere postnummer i de tilfeller Posten(Postverket) har gjennomført revisjoner uten at foretaket har flyttet.

poststed "Poststed"

Dette er tilsvarende som for **postnr** den juridiske forretningsadressen til selskapet. Vi har heller ikke her forsøkt å harmonisere navnebruken.

postnr_be "Postnummer,besøksadresse"

Dette er besøksadressens postnummer som registrert i regnskapsregisteret. For postnummer som

starter med "0" er dette sifferet droppet i filene. Postnummeret er knyttet til fysisk forretningsadresse og den kan derfor avvike fra hvor virksomheten er registret juridisk. Vi har ikke forsøkt å harmonisere postnummer i de tilfeller Posten(Postverket) har gjennomført revisjoner uten at foretaket har flyttet. Ny variabel i 2010.

poststed_be "Poststed,besøksadresse"

Dette er tilsvarende som for **postnr** besøksadressen til selskapet. Vi har heller ikke her forsøkt å harmonisere navnebruken. Ny variabel i 2010.

kommnr "Kommunenr"

Dette angir den kommunen selskapet er lokalisert. For kommunenummer som starter med "0" er dette sifferet droppet i filene. Hovedkilden er regnskapsregisteret, men dette er og renset mot andre kilder. Det er ikke gjort noen harmonisering av kommunenummer for å reflektere de (forholdsvis få) kommunesammenslåingene som har skjedd i perioden.

kommune "Kommune"

Dette angir navnet på den kommunen selskapet er lokalisert i. Hovedkilden er regnskapsregisteret, men dette er og renset mot andre kilder.

landsdel "Landsdel 1-7"

Dette angir navnet på den landsdelen selskapet er lokalisert i. Kilden er kommuneoversiktsfilen.

Landsdel	Fylker	Antall	Fordeling
		selsk * år	
Østviken	Østfold, Oslo Akershus	1 183 001	36,3 %
Innlandet	Hedmark, Oppland	171 098	5,2 %
Vestviken	Buskerud, Vestfold Telemark	408 277	12,5 %
Sørlandet	Aust-Agder, Vest-Agder	176 901	5,4 %
Vestlandet	Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane,	815 679	25,0 %
Trøndelag	Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag	239 126	7,3 %
Nord-Norge	Nordland, Troms, Finnmark	269 228	8,3 %
Samlet		3 263 310	

selskf "Jur. selskapsform"

Dette er en tekstvariabel som angir forkortet selskapsnavn slik det typisk benyttes i Brønnøysundsregistrenes kategorisering. Hovedkilde er regnskapsfilene, men supplert fra andre kilder. Se egen tabell for beskrivelse.

selskat "Selskapskategorier"

Dette er en kategorisering av selskapsformene i hovedgrupper basert på eiernes ansvar/rolle. Se egen tabell for hvilke **selskf** som er med i hvilke **selskat**.

- Begransv: Eierne i disse selskapene er kun ansvarlig med den kapitalen de har investert i selskapet.
- Partnere: Eierne driver en form for partnerskap og vil normal være ansvarlig med hele sin formue.
- Offselsk: Dette er selskapsformer laget for bruk innen offentlig sektor. NB! Offentlig sektor kan også være eiere av andre **selskf** i kategorien Begransv.
- Eierfrie: Disse selskapene har ikke klart definerte eiere og eieransvar er derfor irrelevant.
- Enkeltnm: Enkeltmannsforetak. Personlige foretak med ubegrenset ansvar.

Tabellen viser **selskf**, **selskat** og antall observasjoner(selskap/år) i hver **selskf**:

Variabel:	Antall		Variabel:
selskf	selsk * år	Beskrivelse	selskat
ANN	553	Annen juridisk person	Eierfrie
ANNA	522	Annen juridisk person	Eierfrie
ANS	15208	Ansvarlig selskap	Partnere
AS	2954063	Aksjeselskap	Begransv
ASA	7656	Allmennaksjeselskap	Begransv
AVD	7	Avdeling	
BA	8944	Selskap med begrenset ansvar	Begransv
BBL	1060	Boligbyggelag	Eierfrie
BRL	49025	Borettslag	Eierfrie
DA	9286	Delt ansvar	Partnere
ENK	32403	Enkeltmannsforetak	Enkeltn
ESE	4319	Eierseksjonssameie	Partnere
ESEK	15161	Eierseksjonssameie	Partnere
FKF	24	Fylkeskommunalt foretak	Offselskap
FLI	7405	Forening/lag/innretning	Eierfrie
GFS	756	Gjensidig forsikringselskap	Eierfrie
IKJ	4	Andre ikke-juridiske personer	Eierfrie
IKJP	9	Andre ikke-juridiske personer	Eierfrie
IKS	982	Interkommunalt selskap	Offselskap
KF	272	Kommunalt foretak	Offselskap
KIRK	4	Kirkelig fellesråd	Offselskap
KOM	5	Kommune	Offselskap
KS	6837	Kommandittselskap	Begransv
KTR	14	Kontor	Partnere
KTRF	6	Kontorfellesskap	Partnere
NUF	35693	Norskreg. utenlandsk foretak	Begransv
ORG	16	Organisasjonsledd	
ORGL	43	Organisasjonsledd	
PK	187	Pensjonskasse	Eierfrie
PRE	3137	Partrederi	Partnere
REV	8	Enkeltpers reg. i Revisorreg	Enkeltn
SA	873	Andelslag	Partnere
SAM	980	Tingsrettslig sameie	Partnere
SE	10	Societas Europaea	Begransv
SF	72	Statsforetak	Offselskap
SPA	1687	Sparebank	Eierfrie
STI	71009	Stiftelse	Eierfrie
SÆR	712	Annet foretak iflg. særsk. lov	Offselskap
UTB	1	Frivillig reg. utleiebygg	
UTBG	3	Frivillig reg. utleiebygg	
VPF	1 703	Verdipapirfond	Eierfrie
VPFO	1 890	Verdipapirfond	Eierfrie

eierstruktur "Hovedeier kategori"

Regnskapsfilene angir eierstrukturen kategorisert som

Kategorier	Antall selsk * år	Fordeling
0 Eierstruktur ukjent	218 631	10,1%
1 Børsnotert eller inngår i et slikt konsern	3 494	0,2%
2 Firmaeid, et eller flere norske firma har majoritet	606 840	28,1%
3 Personeid, en eller flere personer eier selskapet	1 177 884	54,5%
4 Kombinasjonseid (personer/firma/off.)	26 733	1,2%
5 Offentlig eid (>50%)	28 227	1,3%
6 ASA, ikke børsnotert	1 068	0,0%
7 Samvirke (COOP)	3 654	0,2%
9 Utenlandseid	93 720	4,3%

Børsnotering omfatter også notering på Oslo Axess, dvs. markedet for mindre, yngre og mindre likvide selskaper, samt sparebanker med noterte eierskapsinstrumenter.

st_medl "Antall faste styremedlemmer"

Angir antall faste styremedlemmer i selskapet, dvs. eksklusive varamedlemmer, observatører og daglig leder, men inklusive styreleder og nestleder. Inkluderer ansattvalgte styremedlemmer

st_varmdl "Antall varamedlemmer i styret"

Angir antall valgte varamedlemmer i selskapets styre, dvs. ikke faste medlemmer eller observatører.

st_kvimdl "Antall kvinnelige, faste medlemmer i styret"

Angir antall valgte faste, aksjonærvalgte styremedlemmer i selskapet som er kvinner. Mangelfulle registreringer av ansattvalgte styremedlemmer kan medføre at ansattvalgte kvinnelige styremedlemmer er telt med her.

st_ansmdl "Antall ansattvalgte styremedlemmer"

Angir antall faste styremedlemmer i selskapet som er valgt av og blant de ansatte. Registreringene er mangelfulle.

stled_skift "Skifte av styreleder"

Indikatorvariabel som angir om selskapet har fått ny styreleder dette året, ellers er den 0.

dagl_skift "Skifte av daglig leder"

Indikatorvariabel som angir om selskapet har fått ny daglig leder dette året, ellers er den 0.

bors_aks "Indikator børsnot. aksjer"

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom selskapet i hele eller deler av året hadde noterte aksjer på Oslo Børs, uavhengig av evt. aksjeklasser. For sparebanker gjelder dette børsnoterte grunnfondsbevis/egenkapitalbevis. Utenlandske selskaper notert på Oslo Børs er ikke med i databasen siden vi ikke har annen informasjon på dem. Dette gjelder alle børsnoterte verdipapirer.

bors_obl "Indikator børsnot. obligasjoner"

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom selskapet i hele eller deler av året hadde minst ett notert obligasjonslån på Oslo Børs, uavhengig av type, varighet, prioritet eller andre kjennetegn. Obligasjonslån består av omsettelige, VPS-registrerte, gjeldspapirer og har en løpetid på

minimalt 1 år ved utstedelse. Selskapet kan ha lån notert på utenlandske børser, men de vil ikke fanges opp av denne variabelen.

bors_sert "Indikator børsnnot. sertifikat"

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom selskapet i hele eller deler av året hadde minst ett notert sertifikatlån på Oslo Børs. Sertifikatlån består av omsettelige, VPS-registrerte, gjeldspapirer og har en løpetid på maksimalt 1 år ved utstedelse. Selskapet kan ha lån notert på utenlandske børser, men de vil ikke fanges opp av denne variabelen.

bors_fut "Indikator børsnnot. futures"

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom det i hele eller deler av året var notert futures på selskapets aksjer på Oslo Børs. Futures er omsettelige avtaler om framtidige kjøp av aksjer i selskapet.

bors_opt "Indikator børsnnot. opsjoner"

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom det i hele eller deler av året var notert opsjoner på selskapets aksjer på Oslo Børs. Opsjoner er omsettelige kjøpsretter til eksisterende aksjer i selskapet og er normalt ikke utstedt av selskapet.

bors_war "Indikator børsnnot. warrants"

Dette er en indikatorvariabel som tar verdien 1 dersom det i hele eller deler av året var notert warrants på selskapets aksjer på Oslo Børs. Warrants er omsettelige kjøpsretter til aksjer i selskapet.

mors_orgnr "Morslk. orgnr. >50%"

Dette er morselskapets organisasjonsnummer. Det varierer om morselskapet er den direkte eier i selskapet eller det øverste selskapet (konsernspiss) i konsernet. I enkelte tilfeller er selskapet selv registrert som mor, men da har vi slettet denne informasjonen siden den er irrelevant/feil. Dersom morselskapet er utenlandsk er vanligvis organisasjonsnummeret erstattet med Bisnode D&B Norway AS' dunsnummer som de bruker internasjonalt.

mors_navn "Morslk. navn >50%"

Dette er morselskapets navn. Det varierer om morselskapet er den direkte eier i selskapet eller det øverste selskapet (konsernspiss) i konsernet. I enkelte tilfeller er selskapet selv registrert som mor, men da har vi slettet denne informasjonen siden den er irrelevant/feil.

mors_eandel "Morslk. eierandel"

Dette er morselskapets eierandel, oppgitt i prosent og laveste verdi er 50. Det varierer om morselskapet er den direkte eier i selskapet eller det øverste selskapet (konsernspiss) i konsernet. I enkelte tilfeller er selskapet selv registrert som mor, men da har vi slettet denne informasjonen siden den er irrelevant/feil.

mors_land "Morslk. nasjonalitet >50%"

I de tilfeller der selskapet har opplysning om morselskap, dvs. et selskap som eier minst 50% av det aktuelle selskapet, opplyses også om morselskapets nasjonalitet (to-bokstavskode, ikke dokumentert her). Det varierer om morselskapet er den direkte eier i selskapet eller det øverste selskapet (konsernspiss) i konsernet. I enkelte tilfeller er selskapet selv registrert som mor, men da har vi slettet denne informasjonen siden den er irrelevant/feil.

mors_selskf "Morslk. selskapsform >50%"

Dette er morselskapets juridiske selskapsform. Det varierer om morselskapet er den direkte eier i selskapet eller det øverste selskapet (konsernspiss) i konsernet. I enkelte tilfeller er selskapet selv registrert som mor, men da har vi slettet denne informasjonen siden den er irrelevant/feil. Ny variabel i 2010.

etableri **"Etableringsdato"**

Dette er dato for selskapets etablering, i formatet "ååååmmdd" (numerisk). Kun registrert for årene 2003 - 2009, men er kopiert fram og tilbake til alle år selskapet (orgnr) er inne i datasettet.

stiftaar **"Stiftelsesår"**

Dette er det kalenderåret selskapet er stiftet, hentet fra **etableri**, eller subsidiært **regdato** hvis **etableri** mangler. Dette er kopiert fram og tilbake til alle år selskapet(orgnr) er inne i datasettet.

regdato **"Selskapets registreringsdato"**

Dette er dato for registrering i enten Foretaksregisteret eller Enhetsregisteret, i formatet "ååååmmdd". Tidligste dato er i 1988 og reflekterer at det var da disse registrene ble etablert som sentrale, nasjonale registre som overtok for de lokale handelsregistrene. De fleste selskap har derfor vært registrert i lokale handelsregister før de ble overført Brønnøysundregistrene på **regdato**. Kilde er regnskapsregisteret. Dette er kopiert tilbake til alle år selskapet er inne i datasettet.

revorgnr **"Revisors orgnr"**

Selskapets revisors organisasjonsnummer.

revnavn **"Revisors navn"**

Selskapets revisors firmanavn.

revpostnr **"Revisors postnummer"**

Selskapets revisors postnummer (lokalisering).

revanm **"Revisjonsanmerkninger"**

Dette angir tilfeller der revisor har avgitt annet enn ren (dvs. uten kommentarer) revisjonsberetning til selskapet for det aktuelle året. Tabellen viser inndelingen slik den er registrert i regnskapsdatabasen (Bisnode D&B Norway AS). Fra og med 2007 benyttes bokstavkoder, men disse er konvertert til inndelingen brukt tidligere ved hjelp av Bisnode D&B Norway AS' kodeskjema:

Kategorier	Antall	
	selsk * år	Fordeling
1 Presiserende bemerkninger i revisors beretning	189 401	53,3%
2 Merknader om forbehold i revisors beretning	32 590	9,2%
3 Både 1 & 2 i revisors beretning (og markering i årene '07-'09)	6 554	1,8%
4 Negative bemerkninger i revisors beretning.	1 683	0,5%
5 Revisor kan ikke uttale seg om årsoppgjøret	897	0,3%
6 Aksjonærlån med manglende sikkerhet	33 591	9,5%
7 Skattetrekk er ikke innsatt på egen konto	26 752	7,5%
8 Manglende dokumentasjon og internkontroll	5	0,0%
9 Aksjekapital er tapt, videre drift forutsetter kapitaltilførsel og/eller resultatforbedring	63 869	18,0%

Ved kombinasjon av kodene 6 til 9 registreres 1 for presiserende bemerkninger.

rev_skift **"Skifte av revisor"**

Indikatorvariabel som angir om selskapet har fått ny revisor dette året, ellers er den 0.

regorgnr **"Regnskapsførers orgnr"**

Selskapets regnskapsførers organisasjonsnummer. Kun oppgitt om selskapet har ekstern regnskapsfører.

regnavn **"Regnskapsførers navn"**

Selskapets regnskapsførers firmanavn. Kun oppgitt om selskapet har ekstern regnskapsfører.

regpostnr "Regnskapsførers postnummer"

Selskapets regnskapsførers postnummer (lokalisering). Kun oppgitt om selskapet har ekstern regnskapsførsel.

reg_skift "Skifte av regnskapsfører"

Indikatorvariabel som angir om selskapet har fått ny regnskapsfører dette året, ellers er den 0.

ratingkode "D&Bs kredittrating"

Bisnode D&B Norway ASs interne kredittrating av selskapene (2005 – 2011):

Kategorier		Antall	
		selsk * år	Fordeling
0	Ikke ratet	177 407	11,4%
1	C Kreditt frarådes	38 566	2,5%
2	B Kreditt mot sikkerhet	259 347	16,7%
3	A Kredittverdig	543 357	34,9%
4	AA God kredittverdighet	358 640	23,0%
5	AAA Høyeste kredittverdighet	126 269	8,1%
9	Konkurs/avviklet/likvidert	52 670	3,4%

banknr "Bankplasskode"

Selskapets hovedbankforbindelse(filial), registrert som de fire første sifrene i kontonummeret. Bankplassregisteret viser hvilke banker det faktisk dreier seg om¹² Få registreringer.

bankforb "Bankforbindelse"

Selskapets hovedbankforbindelse (navn), kun angitt i 2003 og 2004. Få registreringer.

nibor3m "NIBOR 3 mnd markedsrente"

NIBOR (Norwegian InterBank Offered Rate) for 3 mnd varighet. Årlige gjennomsnitt av daglige, nominelle renter som rapportert på Norges Banks hjemmeside¹³.

ansatte "Antall ansatte"

Antall ansatte i selskapet – ikke i evt. konsern. Trolig årsverk siden dataene inkluderer halve verdier, kan også være en blanding av antall ansatte og årsverk. Hentet fra grunnlagsfilene for regnskapsdatabasen og renset mot andre kilder.

3.2. Forklaring av bransjedata

Den vanligste bransjeinndelingen følger Standard Næringsgruppe-systemet (NACE). Databasen strekker seg over en periode som inneholder flere revisjoner av denne standarden.¹⁴ Frem til

¹² Hentet fra www.fnh.no

¹³ NIBOR-renter hentet fra www.norges-bank.no/templates/article_55486.aspx.

¹⁴ Kilde og utfyllende informasjon om de ulike standardene:

<http://www4.ssb.no/stabas/ClassificationFrames.asp?ID=342101&Language=nb>

1. januar 2002 var SN94 den gjeldende standarden, så kom SN2002, mens man fra 1. januar 2009 gikk over fra SN2002 til SN2007¹⁵. Kilden til bransjedataene er regnskapsfilene, renset mot andre kilder.

bransjek_02 "Hovedbransjekode, SN2002"

Dette er den bransjekoden – etter NACE-systemet – som antas best å beskrive selskapets virksomhet. 5-sifret. Bransjekodene rapportert fra og med 2008 avviker ofte fra tidligere grunnet overgangen til SN2007. Fra og med 2008 har vi derfor valgt å erstatte verdien i variabelen **bransjek_02** med den mest typiske bransjekoden for årene tilbake til og med 2001, men i tillegg inkludert den nye koden som **bransjek_07** for alle tidligere år. Mangler for nystartede selskaper fra og med 2008.

bransjet_02 "Hovedbransjebeskrivelse, SN2002"

Dette er regnskapsfilene sin bransjebeskrivelse, knyttet til **bransjek_02**. Denne er kopiert bakover så lenge **bransjek_02** er den samme for foretaket. Mangler for nystartede selskaper fra og med 2008.

bransjek_07 "Hovedbransjekode, SN2007"

Dette er den bransjekoden – etter NACE-systemet – som er rapportert fra og med 2008. Vi har i tillegg inkludert den nye koden som **bransjek_07** for alle tidligere år for selskapet. Mangler for selskaper som bare finnes i årganger før 2008.

bransjet_07 "Hovedbransjebeskrivelse, SN2007"

Dette er regnskapsfilene sin bransjebeskrivelse, knyttet til **bransjek_07**. Denne er kopiert bakover tilsvarende som **bransjek_07** for foretaket. Mangler for selskaper som bare finnes i årganger før 2008.

bransjek_02_2s "2-siffer kode(bransjek_02)"

Dette er 2-siffer (NACE-)kode generert fra **bransjek_02**.

bransjek_07_2s "2-siffer kode(bransjek_07)"

Dette er 2-siffer (NACE-)kode generert fra **bransjek_sn07**.

bransjegr_02 "Bransjegrupper, gml. kode"

Dette er en inndeling i 12 ulike bransjegrupper ved bruk av **bransjek_02**.

¹⁵ Korrespondansetabell SN2007 og SN2002:

<http://www4.ssb.no/stabas/CorrTabFrames.asp?ID=8364101&Language=nb>

Arbeidsnotat nr. 18/13

Bransjegrupper(SN02)	Antall selsk*år	Bransjekoder(bransjek_02):	
		Fra og med	Til
Primærnæring	54 558	-	10 000
Olje/gass	7 226	11 000	12 000
Industri	239 474	10 000	11 000
		12 000	40 000
Bygg/Energi	235 218	40 000	50 000
Handel	760 076	50 000	60 000
Skipsfart	41 939	60 300	60 400
		61 100	61 200
Transport/reiseliv	105 290	60 000	65 000
Finans, forsikring	148 048	65 000	70 000
Tjenester/Eiendom/rådg.	1 075 125	70 000	75 000
		90 000	91 000
Helse/Sosial	90 435	85 000	90 000
Kultur, media	80 669	92 000	95 000
IT/Tele	78 664	30 020	31 000
		64 200	65 000
		71 330	71 340
		72 000	73 000
Total	2 916 722		

bransjegr_07 " Bransjegrupper/Næringshovedområder, SN2007 "

Dette er en inndeling i 14 ulike bransjegrupper ved bruk av **bransjek_07**.

Bransjegrupper(SN07)	Antall selsk*år	Bransjekoder(bransjek_07):	
		Fra og med	Til
Primærnæring	38 199	-	5 000
Olje/Gass/Gruve	11 758	5 000	10 000
Industri	141 987	10 000	35 000
Energi/VAR	18 337	35 000	40 000
Bygg/Anlegg	229 858	40 000	45 000
Handel	427 696	45 000	49 000
Skipsfart	28 783	50 000	51 000
Transp/reiseliv	126 065	49 000	58 000 (eks. Skipsfart)
Tele/IT/Media	87559	58 000	64 000
Finans/forsikring	148169	64 000	68 000
Eiendom/Tjeneste	569494	68 000	69 000
Tjenesteyting	343996	69 000	84 000 (eks. FoU)
Forsk./Utvikling	6058	72 000	73 000
Offentlig/Kultur	181580	84 000	-
Total	2 359 539		

brkod2 "Sekundær-bransjekode"

Dette er en tilleggbransjekode (NACE, 5-siffer) med få registreringer. Kan ofte være andre bransjer

virksomheten er inne i utenfor hovedbransjen som er gitt i **bransjek_02**. Det brukes også dersom selskapet er eier av andre selskaper som er i andre bransjer, eller om selskapet er holdingselskap.

brtxt2 **"Bransjeforklaring"**

Dette er forklaringen knyttet til **brkod2**.

brkod3 **"3. Bransjekode"**

Supplerende bransjekode (NACE, 5-siffer) med svært få registreringer.

4. Kvalitetssjekk av databasen

En viktig del av arbeidet var å finne ut om variablene har endret innhold som følge av regnskapsreformen, eller om det er historisk konsistens. For å vurdere virkningen av overgangen til ny regnskapslov i 1998 ble konsernregnskapene til Orkla ASA (1994-2007), Schibsted ASA (1992-2007), Tomra ASA (1992-2007) og selskapsregnskapet til Tysse Mekaniske Verksted AS (1992-2007) gjennomgått. For å vurdere overgangen til IFRS i 2005 ble konsernregnskapene til Norwegian Air Shuttle ASA (2003-2011) og Kongsberg Gruppen ASA (2004-2011) gjennomgått. Virkninger av IFRS er i tillegg analysert ved å sammenligne regnskap for 86 børsnoterte foretak for regnskapsåret 2004, idet begge standarder er benyttet for det samme regnskapsåret.¹⁶ Dette gav også en indikasjon på hvordan et IFRS-regnskap fremkommer og om det kan benyttes samme variabler som for norske regler. En sjekk av regnskapene for Bergen Teknologioverføring AS, Kavli Holding AS og Mjøs Metallvarefabrikk AS over flere år gav også en indikasjon på hvordan databasen fremstiller ikke-børsnoterte selskap.

Det ble undersøkt hvordan de ulike postene fra deres årsrapporter blir rapportert i regnskapsfilene. Endringer i innhold i variablene fra år til år eller forskjeller mellom årsrapport og datafiler er spesifisert. Der det er store endringer er det laget nye variabler. Denne gjennomgangen bidro både til å få full forståelse av strukturen i regnskapspostene og som en stikkprøve på om det er konkrete inntastingsfeil i databasen.

I arbeidet med regnskapsvariablene, er det oppdaget noen svakheter. Det er samtidig viktig å ta i betraktning at dette er en meget stor datasamling, og vi har kun kontrollert et relativt lite utvalg. Det ble funnet noen tilfeller med inntastingsfeil: et eksempel at **lonnsos** inneholder verdien som **varefor** burde inneholdt, mens **adrkost** inneholder det som burde vært i **lonnsos** eller at det mangler tre nuller i en variabel i forhold til årsrapporten. Det var også tilfeller der enkelte variabler inneholder verdien til både sin egen regnskapspost i tillegg til andre variablers regnskapspost.

De variablene som oftest manglet, var residualvariablene som tilhørte driftsresultat (**adrkost**), anleggsmidler (**aanlfodr**) omløpsmidler (**aoml**) og kortsiktig gjeld (**akgjeld**). De har alle blitt genererte for 1992-1998, slik at man må være observant på at det er usikkerhet i forhold til hva de nøyaktig inneholder. Vi fant også at markedsbasert gjeld (**obllaan**, **sertifl**, **konvll** og **konvllk**) har verdier for en del selskaper som åpenbart er for små til å kunne hente fremmedkapital ved emisjoner i markedet.

Siden det i databasen fra Bisnode D&B Norway AS og Menon Business Economics AS er lagt inn informasjon direkte fra årsrapporten og ikke utført noen summeringer, kan det virke som at selv om

¹⁶ Se masterutredning av Berner og Olving, "Utbredelse og virkninger av IFRS i Norge" (2013).

det mangler informasjon og det er småfeil i delvariablene stemmer allikevel sumvariablene i forhold til postene i årsregnskapet. Det har for øvrig blitt undersøkt et alt for lite utvalg til å kunne gi noen konklusjon om feilfrekvensen i databasen. I det utvalget som ble kontrollert var det imidlertid ingen feil i summeringsvariablene i forhold til årsrapportene. Dette gjør at risikoen for feil i hovedsak gjelder ved bruk av de mest detaljerte, underliggende variablene.

I arbeidet med å få et inntrykk av andelen feil i databasen testet vi også om sumpostene samsvarte med beregnet sum av de delpostene den skulle bestå av. Det ble funnet noen feil ved at det mangler verdi i noen delposter (residualposter) og derfor vil ikke sumposten alltid være lik delene, for 1992-1998 har flere slike delposter blitt generert, men ikke for 1999 - 2008. Omfanget av feil er uansett svært begrenset og vi fant ingen tegn til systematiske avvik som ventes å være av betydning for analytisk bruk av databasen.

Vi har også undersøkt om alle selskapene man skulle forvente å finne i databasen faktisk er med. Det er her avdekket enkelte mangler i dataene – særlig knyttet til konsernregnskap. Blant annet mangler konsernregnskapet til DnB ASA i 2008 og 2009, Ekornes 2008, Norske Skog 2010 og Orkla 2010. Basert på et utvalg av 1000 observasjoner ser det ut til at omkring 2 % av konsernregnskapene som foreligger etter andre kilder mangler i databasen. For et tilstrekkelig stort utvalg vil manglene dermed likevel ha liten betydning.

I 2009-revisjonen analyserte vi særlig kapitalsiden av balansen ved å teste om sumvariablene **alanggj, avsførpl, lgjeld, gjeld, ek og sumgjek** stemmer. Hovedrevisjonen ble at i de tilfeller der **alanggj** hadde en lavere verdi enn summen av delpostene den skal summere (fra 1999: **obllaan, konvll, konsgl, anslaan** og **gjkred_l**) ble variabelen gitt det nye navnet **usplfigj** og vi genererte en ny sumverdi for **alanggj**. Denne har blitt stikkprøvesjekk mot noen årsrapporter. Dette medførte videre en revisjon av **rlgjeld, rgjeld_min** og **rgjeld_max** siden **alanggj** inngår i disse. Revisjonen er gjort for alle år, men påvirket færre observasjoner i de tidligere årgangene og flere i de senere. Vi har tilsvarende beregnet de uspesifiserte delene av de andre sumvariablene (**usplavs** for **avsførpl**, **usplgj** for **lgjeld**, **uspgj** for **gjeld**, **uspinnek** for **inn_ek**, **uspek** for **ek**), men her var det ikke behov for redefinering av variabler. I tillegg har observasjoner med enten "0" eller "." i disse sumvariablene blitt erstattet med summen av delpostene, samt at hvis for enkeltobservasjoner enten sumeiend eller sumgjek har "0" eller "." og den andre har en positiv verdi, har vi satt dem lik hverandre.

I 2013-revisjonen har vi særlig fokusert på å rette opp i eierstrukturvariabelen og sikre korrekt børsnoterings. Feil og mangler er rettet opp ved å sammenligne databasen med offisiell statistikk fra Oslo Børs tilbake til 2006.

Det er ønskelig å opprette en logg der brukere av databasen kan legge inn informasjon om feil og mangler som de avdekker, i første omgang kan disse sendes på epost til aksel.mjos@nhh.no.

5. Kildehenvisninger

- Berner, E., & Olving, M. (2013). Utbredelse og virkninger av IFRS i Norge. Bergen.
- Berner, P., & Lund, S. (2003). Innføring av IFRS - er din virksomhet forberedt? *Magma*.
- Bernhoft, A. C. (2008). IFRS og god regnskapsskikk - enkelte sentrale forskjeller. *Revisjon og Regnskap* (3).
- Fardal, A. (2007, Nummer 3). IFRS og norske regnskapsregler. *Magma*.
- Johnsen, A., & Kvaal, E. (1999). *Regnskapsloven*. Bergen/Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Kvaal, E. (2013). Hvordan foretakene forklarer sin skattekostnad. *Praktisk Økonomi og Finans*, 1/13.
- Kvifte, S., & Sellæg, F. (2004). Regnskapsføring av pensjon etter IFRS. *Magma*.
- Langli, J. C. (2010). *Årsregnskapet, 9.utgave*. Oslo: Gyldendal.
- Melle, F., & Tømte, T. (1998, 6). Ny regnskapslov og nye aksjelover. *Magma*.
- Rødevand, S., & Haugen, F. (2013). Regnskapsføring av pensjon i 2013. *Magma*, 10-13.
- Tellefsen, J. T. (1992). *Årsregnskapet*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Tellefsen, J. T., & Langli, J. C. (2005). *Årsregnskapet*. Oslo: Gyldendal.
- Tofteland, A., Kvifte, S., & Bernhoft, A.-C. (2011). *Finansregnskap - God regnskapsskikk og IFRS*. Fagbokforlaget .

Supplerende informasjon til databasen:

I tillegg til data fra Bisnode D&B Norway AS levert via Menon Business Economics AS har vi supplert med følgende data:

Bransjekoder og definisjon av offentlige selskaper fra www.ssb.no

Informasjon om konkurser, regnskapsstandarder, revisorer, regnskapsfører og styrestruktur fra Brønnøysundsregistrene, www.brreg.no .

Informasjon om børsnoterte verdipapirer fra Børsprosjektet ved NHH, og fra Oslo Børs direkte <http://mora.rente.nhh.no/borsprosjektet/> .

Lovdata, "Lov om årsregnskap m.v." (regnskapsloven), Kapittel 6. Resultatregnskap, balanse og kontantstrømoppstilling. <<http://www.lovdata.no/all/tl-19980717-056-011.html>>

NIBOR-renter fra www.norges-bank.no

6. Dataoversikt og -beskrivelse¹⁷

Regnskapsvariabler - Resultatregnskapet (selskap, 2011)

Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
salgsinn	249 190	19 950	0	159	3 394	1 115 437
adrinn	249 190	4 142	0	0	220	240 402
totinn	249 190	24 080	8	911	4 575	1 264 297
varefor	249 190	10 965	0	0	662	936 996
behend	249 190	19	0	0	0	3 541
lonnsos	249 190	3 592	0	23	1 119	60 257
avskr	249 190	947	0	4	98	69 292
nedskr	249 190	107	0	0	0	15 312
tapkrav	249 190	0	0	0	0	7
adrkost	249 190	4 847	43	277	1 040	195 497
driftsrs	249 190	3 603	-32	24	443	421 932
invdtrres	249 190	24	0	0	0	5 242
invtsres	249 190	623	0	0	0	36 503
invares	249 190	15	0	0	0	5 247
vendroml	249 190	-110	0	0	0	9 208
rentintkons	249 190	193	0	0	0	10 953
renteinn	249 190	151	0	1	18	8 558
afininn	249 190	595	0	0	3	30 292
fininnt	249 190	1 622	0	6	72	59 312
nedskfom	249 190	0	0	0	0	149
nedskfam	249 190	328	0	0	0	33 099
rentekostkon	249 190	226	0	0	0	9 363
rentekost	249 190	377	0	2	58	12 083
afinkost	249 190	632	0	0	2	34 659
finkost	249 190	1 694	0	18	166	55 282
ordsrfs	249 190	3 536	-47	49	512	419 867
skattordrs	249 190	1 641	0	0	77	259 785
ordres	249 190	1 895	-45	40	410	207 584
eoinnt	249 190	3	0	0	0	423
eokost	249 190	24	0	0	0	5 927
skatteordr	249 190	-3	0	0	0	1 618
resfs	249 190	3 514	-47	49	512	419 673
sumskatt	249 190	1 638	0	0	78	259 780
aarsrs	249 190	1 876	-45	40	409	207 289
minintres	249 190	0	0	0	0	109
utb	249 190	766	0	0	0	56 081
overfaek	249 190	295	-69	4	216	143 607
overffvf	249 190	0	0	0	0	345
konsbid	249 190	711	0	0	0	112 566

¹⁷ Alle beløp er i 1000 kr mens forholdstall er på desimalform. Regnskapsoversiktene gjelder for 2011.

Regnskapsvariabler - Eiendeler (selskap, 2011)

Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
fou	249 190	204	0	0	0	31 058
patent	249 190	427	0	0	0	20 974
utsskf	249 190	373	0	0	0	18 946
goodwi	249 190	235	0	0	0	15 287
immeiend	249 190	1 239	0	0	1	48 985
eiend	249 190	6 025	0	0	345	143 109
maskanl	249 190	2 420	0	0	0	385 627
skiprigfl	249 190	1 544	0	0	0	88 442
drlosore	249 190	934	0	0	89	53 963
aanlfodr	249 190	0	0	0	0	30
vardrmdl	249 190	10 922	0	53	1 411	491 073
invdtr	249 190	11 522	0	0	0	755 432
invkonsbal	249 190	1 879	0	0	0	322 551
laankonl	249 190	3 066	0	0	0	213 857
andrinvl	249 190	1 255	0	0	0	131 435
laanann	249 190	156	0	0	0	10 240
aksjand	249 190	1 807	0	0	0	172 987
oblig	249 190	14 181	0	0	0	2 946 797
pmidl	249 190	1	0	0	0	240
finanlm	249 190	33 867	0	0	283	3 293 845
anl	249 190	46 028	28	514	3 749	3 381 889
varer	249 190	1 374	0	0	9	35 836
kundef	249 190	28 484	0	8	258	3 395 140
andfor	249 190	12 717	0	25	214	2 184 055
laankonk	249 190	2 627	0	0	0	200 124
kravskap	249 190	21	0	0	0	1 333
fordr	249 190	43 849	8	153	923	5 177 496
aksjkons	249 190	133	0	0	0	16 068
markbaksj	249 190	780	0	0	0	37 897
markbaobl	249 190	968	0	0	0	135 209
markbafin	249 190	6 446	0	0	0	859 549
afin	249 190	889	0	0	0	173 726
invest	249 190	9 503	0	0	0	890 304
cash	249 190	5 800	43	243	1 026	727 436
aoml	249 190	3 126	-312	0	59	2 358 957
oml	249 190	60 526	209	896	3 326	6 368 208
sumeieend	249 190	106 554	650	2 530	8 817	8 986 646

Regnskapsvariabler - Egenkapital og gjeld (selskap, 2011)

Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
ak	249 190	5 902	100	100	400	201 765
overkf	249 190	5 256	0	0	0	191 960
e_aksj	249 190	49	0	0	0	15 644
uspinnek	249 190	3 086	0	0	0	191 430
inn_ek	249 190	14 292	100	110	675	403 804
fondvfor	249 190	625	0	0	0	172 536
a_ek	249 190	9 614	-34	200	1 524	461 244
opptjek	249 190	10 238	-34	204	1 539	568 970
uspek	249 190	128	0	0	0	63 597
ek	249 190	24 658	100	612	2 828	814 311
minintbal	249 190	5	0	0	0	1 596
pforpl	249 190	718	0	0	0	139 310
utssk	249 190	935	0	0	0	123 860
avsetn	249 190	4 998	0	0	0	676 125
usplavs	249 190	0	0	0	0	0
avsforpl	249 190	6 651	0	0	0	727 280
konvll	249 190	44	0	0	0	4 905
obllaan	249 190	406	0	0	0	36 811
gjkred_l	249 190	4 674	0	0	229	67 825
kongsl	249 190	3 381	0	0	0	199 104
anslaan	249 190	880	0	0	0	128 946
usplfigj	249 190	3 643	0	0	0	236 896
alanggj	249 190	13 029	0	0	1 500	349 262
usplgj	249 190	233	0	0	0	27 592
lgjeld	249 190	19 913	0	14	1 775	879 736
konvfk	249 190	44	0	0	0	4 905
sertifl	249 190	61	0	0	0	9 702
kongsk	249 190	3 192	0	0	0	332 113
gjkred_k	249 190	11 129	0	0	0	1 705 054
kassek	249 190	01,02,5988	0	0	0	829
levgj	249 190	1 478	0	18	226	67 588
betsk	249 190	750	0	0	39	111 992
offavg	249 190	420	0	12	162	6 027
skyldutb	249 190	556	0	0	0	52 195
skyldkid	249 190	0	0	0	0	0
akgjeld	249 190	44 371	12	135	627	6 750 354
kgjeld	249 190	61 977	79	472	1 850	8 393 001
uspgj	249 190	0	0	0	0	0
gjeld	249 190	81 890	239	1 251	4 984	8 530 837
sumgjek	249 190	106 554	650	2 530	8 817	8 986 646

Regnskapsvariabler - Tilleggs- og genererte variabler (selskap, 2011)

Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
avdrlg	249 190	0	0	0	0	0
pantst	249 190	0	0	0	0	0
kasskrlim	249 190	0	0	0	0	0
daglonn	216 340	233	0	0	417	434
styrehon	154 443	11	0	0	0	76
revhon	225 285	24	6	13	23	192
konshon	249 190	0	0	0	0	17
rkgjeld_min	249 190	14 426	0	0	0	1 737 221
rkgjeld_max	249 190	14 403	0	0	0	1 737 211
rlgjeld	249 190	13 029	0	0	1 500	349 262
rgjeld_min	249 190	27 454	0	40	2 100	1 859 056
rgjeld_max	249 190	27 431	0	41	2 100	1 859 045
ekandel	245 706	-2,69	0,10	0,35	0,73	156,74
ebitda	249 190	4 550	-23	56	577	484 626
ebitdamarg	189 559	-0,69	0,00	0,10	0,41	55,60
drmarg	189 559	-0,79	-0,02	0,07	0,33	55,87
anlvurd	249 190	1 054	0	4	100	71 683
payoutrat	228 043	0,44	0,00	0,00	0,00	17,54
utbpay	237 639	0,15	0,00	0,00	0,00	0,36
skattesats	243 546	0,11	0,00	0,08	0,28	10,31
betskattes	243 546	0,09	0,00	0,00	0,20	6,55

Regnskapsvariabler - Resultatregnskapet (konsern, 2011)

Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
salgsinn	3 863	965 405	65 314	136 841	358 582	11 400 000
adrinn	3 863	144 045	15	1 576	13 978	1 544 057
totinn	3 863	1 109 449	86 230	162 745	423 132	11 900 000
varefor	3 863	484 772	6 525	56 504	168 271	5 702 949
behend	3 863	-443	0	0	0	53 033
lonnsos	3 863	181 536	15 946	33 900	89 835	979 686
avskr	3 863	57 394	1 674	4 978	16 146	882 041
nedskr	3 863	8 128	0	0	0	185 159
tapkrav	3 863	0	0	0	0	20
adrkost	3 863	249 558	11 805	25 489	69 076	2 846 245
driftsrs	3 863	128 505	1 546	8 974	28 782	3 472 233
invdtrres	3 863	31	0	0	0	1 562
invtsres	3 863	6 189	0	0	0	105 324
invarer	3 863	-1 151	0	0	0	89 130
vendroml	3 863	-4 743	0	0	0	111 338
rentintkons	3 863	188	0	0	0	3 888
renteinn	3 863	4 898	8	323	1 314	52 352
afininn	3 863	11 363	21	463	2 761	86 267
fininnt	3 863	22 352	401	1 495	6 103	171 326
nedskfom	3 863	0	0	0	0	200
nedskfam	3 863	3 015	0	0	0	80 007
rentekostkon	3 863	533.3391	0	0	0	6 757
rentekost	3 863	19 018	0	1 103	5 497	136 190
afinkost	3 863	15 240	40	619	4 326	146 464
finkost	3 863	43 383	1 181	3 824	16 075	221 288
ordrsfs	3 863	107 475	-359	6 576	22 520	3 495 936
skattordrs	3 863	53 913	0	1 762	5 851	2 186 531
ordres	3 863	53 562	-684	4 738	16 871	1 347 670
eoinnt	3 863	2 267	0	0	0	76 890
eokost	3 863	364	0	0	0	9 231
skatteordr	3 863	-6	0	0	0	2 740
resfs	3 863	107 503	-398	6 269	21 784	3 501 828
sumskatt	3 863	53 907	12	1 795	5 925	2 186 513
aarsrs	3 863	53 596	-776	4 257	15 625	1 354 114
minintres	3 863	1 953	0	0	131	46 570
utb	3 863	2 591	0	0	0	60 463
overfaek	3 863	9 136	0	0	445	185 126
overffvf	3 863	0	0	0	0	2
konsbid	3 863	136	0	0	0	4 603

Regnskapsvariabler - Eiendeler (konsern, 2011)

Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
fou	3 863	25 983	0	0	0	1 286 363
patent	3 863	43 619	0	0	90	422 108
utsskf	3 863	15 971	0	105	2 456	137 210
goodwi	3 863	83 083	0	0	3 754	764 295
immeiend	3 863	168 895	42	2 338	20 173	1 948 789
eiend	3 863	317 123	0	16 536	83 173	1 967 059
maskanl	3 863	178 305	0	0	949	6 390 574
skiprigfl	3 863	145 530	0	0	0	1 200 381
drlosore	3 863	73 090	782	3 476	13 134	900 572
aanlfodr	3 863	239	0	0	0	7 375
vardrmdl	3 863	714 047	9 110	40 566	182 198	7 322 691
invdtr	3 863	1 133	0	0	0	41 449
invkonsbal	3 863	1 488	0	0	0	72 351
laankonl	3 863	1 635	0	0	0	31 821
andrinv	3 863	61 922	0	0	2 072	731 400
laanann	3 863	2 601	0	0	0	21 553
aksjand	3 863	48 738	0	45	1 915	1 011 751
oblig	3 863	314 483	0	325	4 645	6 794 420
pmidl	3 863	3	0	0	0	192
finanlm	3 863	432 003	229	3 344	24 676	7 301 482
anl	3 863	1 314 945	23 450	73 199	320 350	13 000 000
varer	3 863	90 675	0	6 994	34 075	663 807
kundef	3 863	1 050 659	5 209	18 161	53 196	29 500 000
andfor	3 863	75 346	1 792	5 317	17 469	743 044
laankonk	3 863	9 105	0	0	0	332 163
kravskap	3 863	87	0	0	0	2 944
fordr	3 863	1 135 198	11 642	27 485	79 052	30 100 000
aksjkons	3 863	533	0	0	0	29 536
markbaksj	3 863	36 337	0	0	0	1 386 892
markbaobl	3 863	55 340	0	0	0	2 419 468
markbafin	3 863	195 389	0	0	0	6 466 626
afin	3 863	56 262	0	0	0	2 077 965
invest	3 863	343 860	0	0	179	7 832 029
cash	3 863	242 701	6 163	18 297	54 158	5 173 829
aoml	3 863	-318 686	-109 645	-31 365	1 069	4 910 767
oml	3 863	1 812 498	38 441	78 999	208 492	41 800 000
sumeind	3 863	3 129 530	78 463	172 934	596 471	48 900 000

Regnskapsvariabler - Egenkapital og gjeld (konsern, 2011)

Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
ak	3 863	106 945	500	2 310	15 000	1 630 472
overkf	3 863	91 932	0	15	13 000	953 652
e_aksj	3 863	-211	0	0	0	133 549
uspinnek	3 863	68 660	0	0	0	1 102 468
inn_ek	3 863	267 326	1 500	9 713	54 501	2 323 799
fondvfor	3 863	11 294	0	0	0	225 076
a_ek	3 863	321 152	3 058	24 723	88 081	4 169 282
opptjek	3 863	332 447	4 667	26 828	94 313	4 330 779
uspek	3 863	-196	0	0	0	20 831
ek	3 863	599 576	18 488	51 681	176 339	5 853 658
minintbal	3 863	50 904	0	0	3 051	500 553
pforpl	3 863	26 224	0	0	1 389	478 675
utssk	3 863	58 525	0	94	4 724	1 356 457
avsetn	3 863	325 785	0	0	0	8 541 713
usplavs	3 863	0	0	0	0	1
avsforpl	3 863	410 534	39	1 964	12 119	9 041 057
konvll	3 863	465	0	0	0	11 271
obllaan	3 863	28 863	0	0	0	357 671
gjkred_l	3 863	249 598	0	17 168	87 775	1 058 797
kongsl	3 863	24 569	0	0	0	629 129
anslaan	3 863	31 390	0	0	0	604 152
usplfigj	3 863	116 245	0	48	8 767	2 051 591
alanggj	3 863	451 130	4 821	31 277	152 470	2 576 250
usplgj	3 863	10 484	0	0	0	287 898
lgjeld	3 863	872 148	9 225	38 598	186 574	10 200 000
konvfk	3 863	465	0	0	0	11 271
sertifl	3 863	1 618	0	0	0	39 565
kongsk	3 863	7 911	0	0	0	140 111
gjkred_k	3 863	221 477	0	0	12 982	6 405 216
kassek	3 863	69	0	0	0	1 982
levgj	3 863	84 233	4 126	11 401	30 077	821 951
betsk	3 863	28 907	0	1 126	4 494	883 125
offavg	3 863	18 586	1 222	3 583	8 859	193 544
skyldutb	3 863	5 918	0	0	1 559	56 954
skyldkid	3 863	0	0	0	0	0
akgjeld	3 863	1 236 966	5 268	13 296	39 702	36 300 000
kgjeld	3 863	1 607 224	22 539	48 149	136 274	42 700 000
uspgj	3 863	0	0	0	0	0
gjeld	3 863	2 479 371	45 922	105 303	372 393	45 200 000
sumgjek	3 863	3 129 852	78 463	172 934	596 471	48 900 000

Regnskapsvariabler - Tilleggs- og genererte variabler (konsern, 2011)

Variabel	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
avdrlg	3 863	0	0	0	0	0
pantst	3 863	0	0	0	0	0
kasskrlim	3 863	0	0	0	0	0
daglonn	1 293	1 406	492	973	1 735	1 735
styrehon	1 135	243	0	0	232	592
revhon	3 083	694	143	256	541	2 255
konshon	3 863	4	0	0	0	200
rkgjeld_min	3 863	231 472	0	401	17 090	6 406 784
rkgjeld_max	3 863	232 614	0	400	16 946	6 406 982
rlgjeld	3 863	451 130	4 821	31 277	152 470	2 576 250
rgjeld_min	3 863	682 602	10 556	45 078	206 103	7 410 431
rgjeld_max	3 863	683 744	10 556	45 042	206 103	7 411 349
ekandel	3 857	0,32	0,17	0,30	0,46	0,29
ebitda	3 863	185 899	5 018	14 969	43 783	4 320 916
ebitdamarg	3 836	-1,42	0,04	0,08	0,18	46,09
drmarg	3 836	-1,50	0,01	0,05	0,12	46,50
anlvurd	3 863	65 522	1 724	5 309	17 214	929 927
payoutrat	3 768	0,30	0,00	0,00	0,00	11,08
utbpay	3 822	0,13	0,00	0,00	0,00	0,34
skattesats	3 856	0,21	0,09	0,28	0,33	3,00
betskattes	3 856	0,12	0,00	0,09	0,29	5,38

Foretaksvariabler - relevante numeriske (alle unike årsobservasjoner):

Variabel	Label	Obs	Gj.snitt	p25	Median	p75	St.avvik
bors_aks	Indikator børsnot. aksjer	3 359 404	0,0010	0,0000	0,0000	0,0000	0,0320
bors_obl	Indikator børsnot. oblig.	3 359 404	0,0004	0,0000	0,0000	0,0000	0,0196
bors_sert	Indikator børsnot. sertif.	3 359 404	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0046
bors_fut	Indikator børsnot. futur.	3 359 404	0,0001	0,0000	0,0000	0,0000	0,0077
bors_opt	Indikator børsnot. opsjon	3 359 404	0,0001	0,0000	0,0000	0,0000	0,0072
bors_war	Indikator børsnot. warr.	3 359 404	0,0001	0,0000	0,0000	0,0000	0,0096
st_medl	Ant. faste styremedl	352 068	94,07	100,00	100,00	100,00	13,51
st_varmdl	Ant. varamedl. i styret	3 359 404	1,60	0,00	1,00	3,00	1,57
st_kvimdl	Ant. kvinnelige styremedl.	3 359 404	0,39	0,00	0,00	1,00	0,95
st_ansmdl	Ant. ansattvalgte styremedl	3 359 404	0,28	0,00	0,00	0,00	0,62
mors_eandel	Morslk. Eierandel	3 359 404	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
stiftaar	Stiftelsesår	3 353 688	1 960	1 988	1 995	2 001	256
revanm	Revisjonsanmerkninger	355 342	3,52	1,00	1,00	7,00	3,24
ratingkode	D&Bs ratingkode	1 556 256	3,04	2,00	3,00	4,00	1,75
ansatte	Antall ansatte	2 563 677	8,14	0,00	1,00	5,00	101,99
stled_skift	Skifte, styreleder	2 412 996	0,07	0,0	0,0	0,0	0,26
dagl_skift	Skifte, daglig leder	2 412 996	0,06	0,0	0,0	0,0	0,24
revorg_skift	Skifte, revisor	3 359 404	0,17	0,0	0,0	0,0	0,38
regorg_skift	Skifte, regnskapsfører	3 359 404	0,06	0,0	0,0	0,0	0,24
ifrs	Bruker IFRS-standard	3 359 404	0,00	0,0	0,0	0,0	0,04

7. Vedlegg

A. Regnskapsvariabeloversikt - hyppighet

("NA" betyr at variabelen mangler i det året – "X" betyr at den er der, men har få eller ingen observasjoner)

Regnskapsvariabeloversikt - SNF/NHHs regnskapsdatabase

Resultatregnskap	Variabel	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	+ salgsinn	x	x																		
	+ adrinn	x	x																		
salgsinn + adrinn totinn																					
	- varefor																				
	- behend																				
	- lonnsos																				
	- avskr																				
	- nedskr	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	- tapkrav																				x
	- adrkost																				x
totinn - alle driftskostnader driftsrs																					
	+ invdtrres	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	+ invtsres	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	+ invares	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	+ vendroml	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	+ rentintkons	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	+ renteinn	x	x																		
	+ afininn	x	x																		
	+ agioinn	x	x	x							x	x	x	x	x	x	x	NA	NA	NA	NA
sum alle finansinntekter fininnt																					
	- nedskfom	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	- nedskfam	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	- vendroml	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	- rentekostkon	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	- rentekost	x	x																		
	- afinkost	x	x																		
	- agiotap	x	x	x							x	x	x	x	x	x	x	NA	NA	NA	NA
sum alle finanskostnader finkost																					

Variabel	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
driftsrs + fininnt - finkost ordrsfs																				
- skattordrs	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
ordrsfs - skattordrs ordres	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
+ vinnavganl	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	NA	NA	NA	NA	NA
+ aexoint									x	x	x	x	x	x	x	NA	NA	NA	NA	NA
vinnavganl + aexoint eoinnt																				
- nedskranl	x	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	NA	NA	NA	NA	NA
- aexokost									x	x	x	x	x	x	x	NA	NA	NA	NA	NA
nedskranl + aexokost eokost																				
skatt på eoinnt og eokost skatteordr	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
ordrsfs + eoinnt - eokost resfs																				
skattordrs + skatteordr sumskatt																				
resfs - sumskatt aarsrs																				
minintres	x	x	x	x	x	x	x													
utb																				
overfaek	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
overffvf	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
konsbid																				

Arbeidsnotat nr. 18/13

Anleggsmidler	Variabel	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	fou	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	patent	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	utsskf																				
	aktivk								NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
	goodwi	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
fou + patent + utsskf + goodw	immeiend	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	eiend																				
	maskanl																				
	skiprigfl	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	drlosore	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	aanlfodr									x	x	x	x	x	x	x					
eiend + maskanl + skip + drlos	vardrmdl	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	invdtr	x	x																		
	invkonsbal	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	laankonl	x	x	x	x																
	andrinv	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	laanann	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	aksjand	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	oblig	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	pmidl	x	x	x	x																
92/98:	aksjoblig	x	x						NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
92/98: invdtr + aksjoblig	aaksjer								NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
sum finansielle anleggsmidler	finanlm	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
immeien + vardrmdl + finanlm	anl																				

Arbeidsnotat nr. 18/13

Omløpsmidler	Variabel	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	varer																				
	kundef																				
	andfor	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	laankonk																				
	kravskap	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	aoml									X	X	X	X	X	X	X	X				
kun + and + laan + krav + aoml	fordr	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	aksjkons	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	markbaksj	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	markbaobl	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	markbafin	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
	afin	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA													
aksjkon + mak + mob + mafi + afin	invest																				
	cash																				
varer + fordr + invest + cash	oml																				
anl + oml	sumeind																				

Egenkapital		Variabel	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
	ak																						
	overkf		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	e_aksj		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	uspinnek																						
ak + e_aksj + overkf + uspinnek	inn_ek		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
Kun for 1995 - 1998	frifond		x	x	x						x	x	x	x	x	x	x	NA	NA	NA	NA	NA	
	fondvfor		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	a_ek		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA						
2007: fondvfor + a_ek	opptjek		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	uspek																						
(ak + frifond) (inn_ek + opptjek)	ek																						
	minintbal																						
Langsiktig gjeld		Variabel	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
	pforpl			x	x																		
	utssk																						
	avsetn									x	x	x	x	x	x	x	x						
	usplavs																					x	x
pforpl + utssk + avsetn + usplavs	avsförpl																						
	konvll		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	obl aan		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	gjkred_l		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	konsgl																						
	anslaan																						
	usplfigj																						
konv+obl+gjkred+kons+ansl+usplfigj	alanggj																						
	usplgj																						
avsförpl + alanggj + usplgj	lgjeld																						

Kortsiktig gjeld	Variabel	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
inneholder kassek fom 1999	konvIk	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	kongk																					
	sertifl	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	gjkred_k	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA														
	kassek																					
	levgj																					
	betsk																					
	offavg																					
	skyldutb	x	x																			
	skyldkid	x	x	x													x	x	x	x	NA	NA
akgjeld																						
sum all kg (- kassek fom '99)	kgjeld																					
	uspgj																				x	x
lgjeld + kgjeld	gjeld																					
ek + gjeld	sumgiek																					

Regnskapsposter u.res./bal.	Variabel	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
avdrlg		x	x	x												x	x	x	NA	NA	NA
pantst																x	x	x	x	x	NA
kasskrlim		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA										x	x	x	NA
daglonn																					
styrehon																					
revhon																					
konshon																				NA	x
ifrs		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA							

B. Foretaksvariabeloversikt – hyppighet

Variabel	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
orgnr	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 044	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
navn	105	115	130	148	442	120014	162384	128018	131717	133360	239709	230580	171038	201423	221819	234225	237964	240758	249190
aar	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
aktiv	0	0	0	0	0	0	162 070	0	0	0	239 701	217 981	170 933	201 400	221 815	234 213	237 947	240 758	249 190
konkaar	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
postnr	0	0	0	0	109 112	128 543	162 391	137 722	143 819	140 626	239 711	231 021	171 033	201 418	221 815	234 220	237 958	240 757	249 187
poststed	0	0	0	0	95 156	123 448	162 384	133 885	138 795	136 949	239 703	230 787	171 031	201 416	221 814	234 219	237 957	240 758	249 187
postnr_be	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	240 027	248 427
poststed_be	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	240 758	248 426
kommnr	96 960	96 213	102 659	107 028	118 623	129 794	162 396	138 705	144 404	141 307	239 711	230 977	171 007	201 416	221 815	234 220	237 958	239 996	248 382
kommune	96 960	96 213	102 659	107 028	118 623	129 794	162 396	138 705	144 404	141 307	239 711	230 977	171 007	201 416	221 815	234 220	237 958	240 758	248 426
landsdel	96 919	96 171	102 659	107 028	118 623	129 794	162 396	138 705	144 404	141 307	239 711	230 977	171 007	201 416	221 815	234 220	237 958	239 986	248 215
selskf	96 700	95 959	102 663	107 036	114 768	128 879	138 624	137 810	141 865	141 225	239 705	230 922	171 035	201 417	221 817	234 220	237 957	240 758	249 190
selskat	96 700	95 959	102 663	107 036	114 768	128 861	138 482	137 650	141 317	141 122	239 582	230 667	171 033	201 025	221 410	232 840	236 443	240 335	248 757
eierstruktur	84	93	108	133	424	898	162 087	1 253	1 375	1 412	218 020	218 054	170 937	201 421	221 819	234 223	237 962	240 758	249 190
st_medl	0	0	0	0	0	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
st_varmdl	0	0	0	0	0	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
st_kvimdl	0	0	0	0	0	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
st_ansmdl	0	0	0	0	0	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
stled_skift	0	0	0	0	0	0	128 988	127 800	131 936	131 117	149 118	156 740	160 351	190 633	209 686	220 678	224 313	226 394	235 706
dagl_skift	0	0	0	0	0	0	128 988	127 800	131 936	131 117	149 118	156 740	160 351	190 633	209 686	220 678	224 313	226 394	235 706
bors_aks	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
bors_obl	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
bors_sert	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
bors_fut	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
bors_opt	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
bors_war	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
mors_orgnr	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27 601	42 378	46 388	45 435	42 674	55 079	57 284	63 456	67 195	69 295
mors_navn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	27 601	42 378	46 388	45 434	42 673	55 079	57 281	63 453	67 195	69 295
mors_eandel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45 435	42 674	6 729	57 284	63 456	67 195	69 295
mors_land	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45 435	42 674	55 079	57 281	48 048	67 195	69 295
mors_selskf	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67 195	58 537

Foretaksvariabler - hyppighet - SNF/NHHs regnskapsdatabase (Del 2)

Variabel	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
etableri	92 791	96 662	102 694	107 065	167 538	164 790	162 388	138 855	145 760	140 669	211 831	211 831	130 803	121 209	118 967	112 961	107 427	102 029	98 301
stiftaar	92 795	96 663	102 695	107 066	168 544	165 796	162 409	139 984	149 487	141 614	239 406	231 369	170 881	201 284	221 712	234 128	237 907	240 758	249 190
regdato	86 237	89 966	99 021	106 172	168 510	165 813	154 683	140 006	149 567	141 615	239 692	231 545	171 043	201 422	221 818	234 223	237 962	240 758	249 190
revorg	0	0	0	0	144 141	163 994	127 421	127 428	145 276	130 978	170 350	153 208	158 063	194 331	213 704	223 047	225 587	227 632	190 185
revnavn	0	0	0	0	144 141	163 994	127 421	127 428	145 276	130 978	170 350	153 208	158 060	194 327	213 701	223 044	237 957	240 758	187 157
revpostnr	0	0	0	0	0	119 053	127 221	127 390	130 937	130 974	145 055	153 204	157 568	187 314	205 151	212 816	215 271	216 732	179 283
revanm	0	0	0	0	0	0	28 720	0	0	0	29 273	36 812	38 326	47 196	52 466	48 425	39 134	34 990	
rev_skift	0	0	0	0	0	0	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
regorgnr	0	0	0	0	0	17 632	22 389	24 154	32 344	34 529	40 948	65 036	69 080	80 626	94 583	103 556	109 120	113 510	125 454
regnavn	0	0	0	0	0	17 632	22 364	24 149	32 328	34 528	40 485	64 437	68 498	79 955	93 796	102 280	107 712	111 882	91 798
regpostnr	0	0	0	0	0	17 618	22 374	24 141	32 336	34 524	40 943	65 036	69 080	80 626	94 583	103 556	109 120	113 510	125 454
reg_skift	0	0	0	0	0	0	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
ratingkode	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	170 933	201 400	221 815	234 213	237 947	240 758	249 190
banknr	0	0	0	0	0	0	30 794	0	0	0	23 306	0	0	0	0	0	0	0	0
bankforb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22 334	22 334	0	0	0	0	0	0	0
nibor3m	97 029	96 894	102 698	107 067	168 565	165 815	162 420	140 009	149 577	141 623	239 711	231 572	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190
ansatte	96 998	96 859	101 966	107 029	114 738	124 241	132 081	139 531	147 242	140 648	158 698	150 699	147 804	0	0	231 872	229 768	222 959	220 544
ifrs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	171 045	201 423	221 819	234 225	237 964	240 758	249 190

C. Bransjevariabeloversikt - hyppighet

Variabel	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
orgnr	96 988	96 924	102 629	106 997	114 723	124 222	162 025	134 550	135 262	137 483	237 533	228 234	167 480	197 709	217 889	213 472	237 947	231 713	247 343
bransjek_02	90 176	89 704	94 375	100 938	110 926	121 371	159 272	131 955	132 979	135 562	235 696	226 504	167 292	197 524	217 743	190 295	196 600	180 246	178 198
bransjet_02	90 176	89 704	94 375	100 938	110 926	121 371	159 272	131 955	132 979	135 562	235 696	226 504	167 292	197 524	217 743	190 295	196 600	180 246	178 198
bransjek_07	44 564	46 974	51 531	56 145	62 210	69 554	77 004	82 926	89 462	96 152	128 758	123 037	139 710	176 982	203 104	209 613	234 484	228 211	239 118
bransjet_07	44 564	46 974	51 531	56 145	62 210	69 554	77 004	82 926	89 462	96 152	128 758	123 037	139 710	176 982	203 104	209 613	234 484	228 210	239 118
bransjek_02_2s	90 176	89 704	94 375	100 938	110 926	121 371	159 272	131 955	132 979	135 562	235 696	226 504	167 292	197 524	217 743	190 295	196 600	180 246	178 198
bransjet_07_2s	44 564	46 974	51 531	56 145	62 210	69 554	77 004	82 926	89 462	96 152	128 758	123 037	139 710	176 982	203 104	209 613	234 484	228 211	239 118
bransjegr_02	89 684	89 212	93 814	100 311	110 242	120 574	158 082	131 029	131 967	134 532	231 424	222 959	164 000	194 067	213 600	186 796	192 880	176 806	174 744
bransjegr_07	44 564	46 974	51 531	56 145	62 210	69 554	77 004	82 926	89 462	96 152	128 758	123 037	139 710	176 982	203 104	209 613	234 484	228 211	239 118
brkod2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	237 524	216 764	3 952	3 757	3 749	3 493	4 246	4 301	12 204
brtxt2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	237 366	216 607	3 880	3 700	3 690	3 493	4 246	4 301	12 204
brkod3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	237 524	216 764	576	529	493	256	354	400	392

D. Ordliste norsk – engelsk for variablene

Dette er indikativ oversettelse basert delvis på en typisk årsrapport. Ikke autorisert translasjon.

Resultatregnskap		Profit and loss account/ Income statement
salgsinn	Salgsinntekter	Sales revenues
adrinn	Andre driftsinntekter	Other operating income
totinn	Totale inntekter	Operating revenue
varefor	Vareforbruk	Raw materials and consumables goods
behend	Beholdningsendring	Stock exchange
lonnsos	Lønnskostnader	Labour costs and social expenses
avskr	Avskrivninger	Depreciation
nedskr	Nedskrivninger	Write - downs
tapkrav	Tap på krav	Loss on receivables
adrkost	Andre driftskostnader	Other operating expenses
driftsrs	Driftsresultat	Operating result
invdtrres	Innt på invest i d selskap	Income from investments in subsidiaries
invtsres	Innt på invest i TS	Income from investments in associated companies
invarres	Innt på andre invest	Income from other investments
vendroml	Verdiendring oml	Unrealised gains/losses on short term assets
rentintkons	Renteinnt fra f i s kons	Interest income from companies in the same group
renteinn	Renteinntekt	Interest income
afininn	Andre finansinntekter	Other financial incomes
agioinn	Agio gevinst	Gains on foreign exchange
fininnt	Finansinntekt	Financial income
nedskfom	Nedskrivning av FOM	Impairment of financial current assets
nedskfam	Nedskrivning av FAM	Impairment of financial fixed assets
rentekostkon	Rentekost til f i s kons	Interest expenses from companies in the same group
rentekost	Rentekostnad	Interest expenses
afinkost	Andre finanskostnader	Other financial expenses
agiotap	Agio tap	Losses on foreign exchange
finkost	Finanskostnad	Financial expenses
ordsfs	Ord res før skatt/EOP	Ordinary result before tax and extraordinary items
skattords	Skatt på ord res	Tax on ordinary result
ordres	Ord res etter skatt	Result after tax
vinnavganl	Gevinst ved salg av anl	Gain on disposal of fixed assets
aexoint	Annen e ordinær innt	Other extraordinary income
eoinnt	Ekstra ordinær innt	Extraordinary income
nedskranl	Nedskrivning anl	Write - down of fixed assets
aexokost	Annen e ordinær kost	Other extraordinary expenses
eokost	Ekstra ordinær kost	Extraordinary expenses
skatteodr	Skatt på e ord res	Tax on extraordinary items
resfs	Samlet resultat f skatt	Result before tax
sumskatt	Sum skattekostnad	Total tax
aarsrs	Årsresultat	Result for the year
minintres	Minoritetsinteresser	Minority's share of profit
utb	Utbytte	Dividend
overfaek	Overf a EK	Transfer to other equity
overffvf	Overf fond vurd forskj	Reserve for valuation differences
konsbid	Konsernbidrag	Group contribution

Arbeidsnotat nr. 18/13

Anleggsmidler		Fixed assets
fou	Forskning og utvikling	Research and development
patent	Patent	Concessions, patents, licenses, trademarks, etc.
utsskf	Utsatt skattefordel	Deferred tax assets
aktivk	Aktiverte kostnader	Activated project costs etc.
goodwi	Goodwill	Goodwill
immeiend	Immaterielle eiendeler	Total intangible fixed assets
eiend	Fast eiendom	Land, buildings and other property
maskanl	Maskin/anlegg	Machinery and plant
skiprigfl	Skip, rigger, fly og lign	Ship, rig, airplane, etc.
drilosore	Driftsløsøre, inventar	Fixtures and fittings, furniture, office machinery etc.
aanlfodr	Andre anleggsfordringer	Other fixed receivables
vardrmdl	Varige driftsmidler	Total tangible fixed assets
invdtr	Investering i d selskap	Investments in subsidiary
invkonsbal	Investering i a f i s kons	Investments in other companies in the same group
laankonl	Lån til foretak i s kons	Loans to companies in same group
andrinv	Investering i TS	Investments in associated companies
laanann	Lån til TS og f kontr v	Loans to associated companies
aksjand	Aksjer/andeler	Investments in shares
oblig	Obligasjoner	Bond
pmidl	Pensjonsmidler	Net pension fund
aksjoblig	Andre aksjer og oblig	Other stocks and bonds
aaksjer	Andre aksjer	Other stocks
finanlm	Finansielle anlm	Total financial fixed assets
anl	Anleggsmidler	Total fixed assets
Omløpsmidler		Current assets
varer	Varer	Goods (inventory)
kundef	Kundefordringer	Accounts receivables
andfor	Andre fordringer	Other receivables
laankonk	Konsernfordring kort	Intercompany receivables
kravskap	Krav på innbet av s kap	Unpaid nominal (equity-)capital
aoml	Andre oml	Other receivables / current assets
fordr	Fordringer	Total receivables
aksjkons	Aksjer og and i f i s kons	Stocks and shares in other companies in the same group
markbaksj	Markedsbaserte aksjer	Listed stocks
markbaobl	Markedsba obligasjoner	Listed bonds
markbafin	Markedsba fin instrume	Other listed financial instruments
afin	Andre fin instrumenter	Other financial instruments
invest	Investeringer	Investments
cash	Kasse/bank	Bank deposits, cash in hand, etc.
oml	Omløpsmidler	Total current assets
sumeieend	Sum eiendeler	Total assets
Egenkapital og gjeld		Equity and liabilities
ak	Selskapskap	Share capital
overkf	Overkursfond	Share premium account
e_aksj	Egne aksjer	Own shares
inn_ek	Innskutt EK	Paid - in capital
frifond	Disposisjonsfond	Free reserves
fondvfor	Fond for vurd forskjeller	Reserve for valuation differences
a_ek	Annen EK	Other equity
opptjek	Opptjent EK	Accrued equity
ek	Egenkapital	Total equity
minintbal	Minoritetsinteresser	Minority interests (capital)

Arbeidsnotat nr. 18/13

Langsiktig gjeld		Long term liabilities
pforpl	Pensjonsforpliktelse	Pension liabilities
utssk	Utsatt skatt	Deferred taxes
avsetn	Andre avsetninger	Other provisions
usplavs	Uspes. Langsiktige avsetninger	Unspec. long term provisions
avsforpl	Avset for forpliktelse	Total provisions
konvll	Konvertible lån lang	Convertible loans, long term
obllaan	Obligasjonslån	Bond loans
gjkred_l	Gjeld til kr inst lang	Liabilities to financial institutions, long
konsgl	Konserngjeld lang	Intercompany loan, long term
anslaan	Ansvarlig lånekapital	Subordinated loan capital
usplfigj	Uspes. Langsiktig fin. gjeld	Unspec. long term financial debt
alanggj	Annen langsiktig gjeld	Other long-term financial debt
usplgj	Uspes. Langsiktig gjeld	Unspec. long term debt
lgjeld	Langsiktig gjeld	Long term liabilities
Kortsiktig gjeld		Current liabilities
konvfk	Konvertiblelån korts	Convertible loans, short term
sertifl	Sertifikatlån	Short - term market financing
konsgk	Konserngjeld kort	Intercompany loans, short term
gjkred_k	Gjeld til kr inst kort	Liabilities to financial institutions, short
kassek	Kassekreditt	Bank overdraft/ line of credit, actual balance
levgj	Leverandørgjeld	Accounts payable
betsk	Betalbar skatt	Taxes payable
offavg	Offentlig avgift	Public duties payable
skyldutb	Skyldig utbytte	Dividends payable
skyldkid	Skyldig konsernbidrag	Group contributions payable
akgjeld	Annen KG	Other current liabilities
kgjeld	Kortsiktig gjeld	Total current liabilities
uspgj	Uspes. Gjeld	Unspec. liabilities
gjeld	Gjeld (LG + KG)	Total liabilities
sumgjek	Sum Gjeld og EK	Total equity and liabilities
Regnskapsposter utenom balansen		Outside the balance sheet
avdrlg	Avdrag langsiktig gjeld	Instalments paid on long - term debt
pantst	Pantstillelser	Mortgaged assets
kasskrlim	Kassekred limit	Bank overdraft limit
daglonn	Daglig leders lønn	CEO's compensation
styrehon	Styrehonorar	Board's compensation
revhon	Revisjonshonorar	Auditor's compensation (formal role)
konshon	Hon. for råd fra revisor	Auditor's advisory fees
Genererte variabler		Generated variables
rkgjeld_min	Renteb kort gjeld min	Interest bearing current liabilities minimum
rkgjeld_max	Renteb kort gjeld max	Interest bearing current liabilities maximum
rlgjeld	Renteb langsiktig gjeld	Interest bearing long - term liabilities
rgjeld_min	Tot renteb gjeld min	Total interest bearing liabilities minimum
rgjeld_max	Tot renteb gjeld max	Total interest bearing liabilities maximum
ekandel	Egenkapital andel	Equity ratio (of total assets)
ebitda	EBITDA	Earnings before interest, tax, depreciation, and amortization
ebitdamarg	Ebitda margin	EBITDA margin (of operating revenue)
drmargin	Driftsmargin	Operating margin (of operating revenue)
anlvurd	Av og nedskrivning	Depreciation and write - down of fixed assets
payoutrat	Utbytteandel	Payout ratio (of net income)
utbpay	Utbyttebet 1/0	Payment of dividends(group contributions) (1/0)
skattesats	Skattesats	Tax rate, total
betskattes	Betalt skattesats	Payable tax rate
ifrs	Regnskapsstandard	Accounting standard (IFRS from 2005)

Foretaksvariabler		Corporate variables
Variabel	Label	
orgnr	Orgnr	Organisational identification number
navn	Selskapsnavn	Company name
aar	Rapporteringsår	Accounting/reporting year
aktiv	Om selskapet er aktivt	Whether the company is operating
konkaar	Konkursåpningsår	Year of entering into bankruptcy proceedings, first
postnr	Postnummer	Postal code, legal location
poststed	Poststed	Postal town/city, legal location
postnr	Postnummer	Postal code, physical location
poststed	Poststed	Postal town/city, physical location
kommnr	Kommunenr	Municipal code
kommune	Kommune	Name of municipality
landsdel	Landsdel 1-7	Region in Norway (1-7)
selskf	Jur. selskapsform	Legal form
selskat	Selskapskategorier	Categorized legal forms
eierstruktur	Hovedeier kategori	Categorized ownership
st_medl	Antall faste styremedlemmer	Number of permanent BoD-members
st_varmdl	Antall varamedl. i styret	Number of substitute BoD-members
st_kvimdl	Antall kvinnelige, faste styremedl.	Number of female, permanent BoD-members
st_ansmdl	Antall ansattvalgte styremedl.	Number of employee-elected BoD-members
stled_skift	Skifte av styreleder	Change of chairman, indicator
dagl_skift	Skifte av daglig leder	Change of managing director(CEO), indicator
bors_aks	Indikator børsnnot. aksjer	Indicator of listed shares
bors_obl	Indikator børsnnot. oblig.	Indicator of listed bonds
bors_sert	Indikator børsnnot. sertif.	Indicator of listed short term notes
bors_fut	Indikator børsnnot. futur.	Indicator of listed futures
bors_opt	Indikator børsnnot. opsjon	Indicator of listed options
bors_war	Indikator børsnnot. warr.	Indicator of listed warrants
mors_orgnr	Morslk. orgnr. >50%	Parent company organisational number
mors_navn	Morslk. navn >50%	Parent company name
mors_eandel	Morslk. eierandel	Parent company ownership stake
mors_land	Morslk. nasjonalitet >50%	Parent company nationality
mors_selskf	Morslk. selskapsform >50%	Parent company legal form
etableri	Etableringsdato	Date of incorporation
stiftaar	Stiftelsesår	Year of incorporation
regdato	Selskapets registreringsdto	Date of company registration (brreg.no)
revorg	Revisors orgnr	Auditor's organisational number
revnavn	Revisors navn	Auditor's name
revpostnr	Revisors postnummer	Auditor's postal code
revanm	Revisjonsanmerkninger	Auditor's remarks to the accounts
rev_skift	Skifte av revisor	Change of appointed auditor
regorgnr	Regnskapsførers orgnr	Accountant's organisational number
regnavn	Regnskapsførers navn	Accountant's name
regpostnr	Regnskapsførers postnummer	Accountant's postal code
reg_skift	Skifte av regnskapsfører	Change of external accountant
ratingkode	D&Bs kredittrating	Dun&Bradstreet's credit rating
banknr	Bankplasskode	4-digit bank branch (sort-)code
bankforb	Bankforbindelse	Main bank
nibor3m	NIBOR 3 mnd rente	Norwegian Interbank Offered Rate (3 mnths)
ansatte	Antall ansatte	Number of employees
ifrs	Regnskapsstandard	Accounting standard (IFRS from 2005)

Bransjevariabler		Industry variables
Variabel	Label	
orgnr	orgnr	Organisational identification number
navn	Selskapsnavn	Company name
aar	Rapporteringsår	Accounting/reporting year
bransjek_02	Hovedbransjekode, SN2002	Main industry code (5-digit,NACE), SN2002
bransjet_02	Hovedbransjebeskr.,SN2002	Main industry description
bransjek_07	Hovedbransjekode, SN2007	Main industry code (5-digit,NACE), SN2007
bransjet_07	Hovedbransjebeskr.,SN2007	Main industry description, SN2007
bransjek_02_2s	2-siffer kode(bransjek_02)	2-digit industry code, SN2002
bransjek_07_2s	2-siffer kode(bransjek_07)	2-digit industry code, SN2007
bransjegr_02	Bransjegrupper, gml. Kode	12 industry groups, old ind.code
bransjegr_07	Bransjegrupper, SN2007	14 industry groups, new ind. Code
brkod2	Sekundær-bransjekode	Secondary industry code
brtxt2	Bransjeforklaring	Secondary industry description
brkod3	3. bransjekode	Third industry code

Arbeidsnotatet beskriver databasen med norske regnskapstall og selskapsinformasjon som brukes i forskning og utredninger ved Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF) og Norges Handelshøyskole (NHH). Formålet med notatet og de tilhørende datafilene er å dokumentere og kvalitetssikre denne databasen som inneholder regnskaper for alle norske virksomheter og konserner for årene 1992-2011, om enn med noen manglende selskaper i de første årene. Arbeidsnotatet bygger på Arbeidsnotat nr. 09/12, "Dokumentasjon og kvalitetssikring av SNFs og NHHs database med regnskaps- og foretaksinformasjon for norske selskaper". Supplementet inkluderer data for året 2011, historisk informasjon om revisorer, regnskapsførere, styrestruktur, og bruk av IFRS-regnskapsstandard, i tillegg til noe ren korrektur. Det har dessuten blitt utført en omfattende kvalitetssikring av databasen og revisjon av notatet, inkludert omtale av IFRS i Norge siden 2005.

Et selskap i NHH-miljøet

**SAMFUNNS - OG
NÆRINGSLIVSFORSKNING AS**

*Institute for Research in Economics
and Business Administration*

Helleveien 30
N-5045 Bergen
Norway
Phone: (+47) 55 95 95 00
E-mail: snf@snf.no
Internet: <http://www.snf.no/>

Trykk: Allkopi Bergen